



**Извештај о ревизији правилности пословања
Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац
у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова
у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022.
години**



**Број: 400-995/2023-05/22
Београд, 2. новембар 2023. године**

Мисија

Државна ревизорска институција поузданим информацијама доприноси добром управљању, транспарентности и одговорности у јавном сектору.

¹ Насловна слика преузета са странице <https://malepcelice.org.rs/>.

Зашто смо спровели ову ревизију?

Теме за ревизију правилности пословања у установама социјалне заштите одређене су на основу процене ризика за област Социјалне заштите као и резултата до сада спроведених ревизија.

У спроведеним ревизијама у установама социјалне заштите утврђени су ризици у вези са планирањем и спровођењем набавки и односе се на:

- 1) набавке испод прага прописаног Законом о јавним набавкама без обезбеђеног начела економичности и конкуренције,
 - 2) набавке без спроведеног поступка јавне набавке,
 - 3) набавке предметних добара након истека уговора или преко уговорене вредности,
 - 4) непостојање контроле извршења уговора о јавним набавкама,
 - 5) непостојање евиденције о извршеним набавкама и плаћањима,
- што указује на слабости и одсуство интерних контрола у скоро свим фазама уговарања и праћења извршења закључених уговора о набавци.

Код остваривања и распореда прихода утврђене су неправилности које се односе на:

- 1) остваривање и распоред прихода није у складу са прописаним нивоом власти који обезбеђује њихово финансирање,
- 2) остваривање прихода насталих продајом услуга и по основу учешћа у трошковима услуга,
- 3) последице неизмиривања обавезе учешћа у трошковима услуга домског смештаја (наплата пред судом и повраћај средстава у буџет),
- 4) распоред прихода у складу са годишњим програмом рада (укључујући и коришћење у складу са наменом и врстом услуга социјалне заштите),
- 5) преузете обавезе нису у складу са правним основом,
- 6) извршена плаћања нису заснована на веродостојној рачуноводственој документацији.

Наведене неправилности утичу на:

- потпуно и правовремено уплаћивање прихода за потребе распоређивања у буџету,
- обезбеђење обима и квалитета услуга у складу са утврђеним капацитетима и
- извршавање расхода у складу са прописима.

Ревизија ће обезбедити довољно валидних података за оцену примене прописа из области социјалне заштите и јавних набавки и давање препорука за унапређење пословања установа социјалне заштите како би се обезбедило наменско трошење средстава и извршавање расхода у складу са прописима.

Шта смо препоручили?

За уређење области које су биле предмет ревизије дато је 14 препорука које су усмерене на:

- доношење интерних аката и процедура;
- праћење извршења уговора за набавке добара, услуга и радова;
- наплату и остваривање прихода;
- унапређење система интерних контрола.

Резиме

**Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац
(у даљем тексту: Завод)**

Набавку добара у износу од 4 милиона динара није извршио у складу са Законом о јавним набавкама

- набавио добра у износу од 4 милиона динара без спроведеног поступка јавне набавке;

Није у писаној форми евидентирао и документовао спроведено испитивање и истраживање тржишта предмета јавне набавке

Није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника који нису вршили уплате

Није, за лица за која је покренуо поступак наплате учешћа у трошковима домског смештаја, издао упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја

Нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство, а који представљају основ за трансфер средстава из буџета Републике Србије

САДРЖАЈ:

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ.....	6
1. НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА.....	6
1.1 Завод није донео интерни акт којим се ближе уређује поступак јавних набавки и набавки а лице које обавља послове јавних набавки и набавки не испуњава услов у погледу додатних знања предвиђен као обавезан услов.....	6
1.2 Планови набавки и јавних набавки за 2021. и 2022. годину нису објављени на интернет страници док на Порталу јавних набавки нису објављене последње измене.....	7
1.3 Завод је, у току 2021. и 2022. године, спроводио поступке јавних набавки у складу са прописима, осим евидентирања и документовања спроведеног испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке у писаној форми.....	7
1.4 Завод је набавио добра најмање у износу од 4 милиона динара, без спроведеног поступка јавне набавке.....	12
1.5 Завод је, приликом спровођења набавки на које се Закон не примењује, обезбедио конкуренцију.....	13
1.6 Завод је евидентирао податке и извештавао о набавкама у складу са прописима.....	13
2. ОСТВАРИВАЊЕ И РАСПОРЕД ПРИХОДА	14
2.1.Програм рада за 2022. годину није послат министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти.....	14
2.2.Финансијски план Завода за 2022. годину није усаглашен са одобреним апропријацијама.....	14
2.3.Завод нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство, а који представљају основ за трансфер средстава из буџета Републике Србије.....	15
2.4.Приходи из буџета организација за обавезно социјално осигурање остварени су у складу са закљученим уговорима.....	15
2.5.Приходи из донација и помоћи остварени су у складу са закљученим уговорима.....	16
2.6.Приходи из осталих извора остварени су у складу са решењима и уговорима осим прихода за здравствене услуге и утрошене лекове и медицинска средства који нису фактурисани и наплаћени у износу од 78 хиљада динара.....	16
2.7.Приходи по основу подршке раду установа социјалне заштите остварени су у складу са расподелом средстава установама социјалне заштите.....	17
2.8.Завод није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника који нису вршили уплате нити је издао упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја.....	18
2.9.Остварени приходи распоређени су у складу са наменама а расходи и издаци извршени су у складу са одобреним апропријацијама.....	19
Скретање пажње	22
II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА	23
III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА	27
IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ	29
1. ПРЕДМЕТ РЕВИЗИЈЕ.....	29

2. РЕВИДИРАНИ ПЕРИОД ПОСЛОВАЊА.....	29
3. ИНФОРМАЦИЈЕ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	29
4. ОБИМ РЕВИЗИЈЕ, ОГРАНИЧЕЊА У ПОГЛЕДУ ОБИМА	33
5. КРИТЕРИЈУМИ.....	33
6. МЕТОДОЛОГИЈА РАДА.....	33
7. СТАНДАРДИ РЕВИЗИЈЕ ПРИМЕЊЕНИ У РЕВИЗИЈИ.....	34
V Прилози.....	35
Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија	36
Прилог 2 – Предузете мере у поступку ревизије.....	42
Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова.....	43
Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода.....	58

I ЗАКЉУЧЦИ И НАЛАЗИ

1. НАБАВКЕ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА

1.1 Завод није донео интерни акт којим се ближе уређује поступак јавних набавки и набавки а лице које обавља послове јавних набавки и набавки не испуњава услов у погледу додатних знања предвиђен као обавезан услов.

1.1.1. Завод није посебним актом ближе уредио начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга.

Одредбама члана 49 ст. 2 и 3 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга, као и да је наручилац дужан да објави наведени акт на својој интернет страници.

У поступку ревизије утврђено је да Завод није донео посебан акт предвиђен чланом 49 став 2 Закона о јавним набавкама. Завод је набавку добара, услуга и радова вршио непосредном применом Закона о јавним набавкама.

Завод је, у току поступка ревизије, предузео мере и активности и посебним актом ближе уредио начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга (Предузете мере у поступку ревизије).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.1. Доношење и примена интерног акта о јавним набавкама.

1.1.2. Запослени који је, током 2021. и 2022. године, обављао послове набавки и јавних набавки у Заводу није испуњавао услов у погледу додатних знања предвиђен као обавезан, односно није имао положен стручни испит за службеника за јавне набавке.

Законом о јавним набавкама предвиђена је обавеза наручиоца да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање.

У поступку ревизије утврђено је да је у Заводу, током 2021. и 2022. године, послове набавки и јавних набавки обављао запослени који није испуњавао услов у погледу додатних знања предвиђен као обавезан Правилником о организацији и систематизацији послова у Заводу за смештај одраслих лица „Мале Пчелице“, односно није имао положен стручни испит за службеника за јавне набавке.

1.2 Планови набавки и јавних набавки за 2021. и 2022. годину нису објављени на интернет страници док на Порталу јавних набавки нису објављене последње измене.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 4).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.1. Доношење и примена интерног акта о јавним набавкама.

1.2.1. Завод није објавио на интернет страници План набавки и јавних набавки за 2021. годину као ни измене истог, док на Порталу јавних набавки није објавио последњу пету измену Плана набавки и јавних набавки за 2021. годину.

План набавки и јавних набавки за 2021. годину садржи све прописане елементе али није објављен на интернет страници Завода док на Порталу јавних набавки није објављена последња пета измена Плана набавки и јавних набавки за 2021. годину, што није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 5).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.2. Планирање јавних набавки.

1.2.2. Завод није објавио на интернет страници План набавки и јавних набавки за 2022. годину као ни измене истог, док на Порталу јавних набавки није објавио последњу четврту измену Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину, а трећу измену Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину није објавио у прописаном року.

План набавки и јавних набавки за 2022. годину садржи све прописане елементе али није објављен на интернет страници Завода док на Порталу јавних набавки није објављена последња четврта измена Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину, а трећу измену Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину није објавио у прописаном року, што није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 6).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.2. Планирање јавних набавки.

1.3 Завод је, у току 2021. и 2022. године, спроводио поступке јавних набавки у складу са прописима, осим евидентирања и документовања спроведеног

1.3.1. Завод није у писаној форми евидентирао и документовао спроведено испитивање и истраживање тржишта предмета јавне набавке које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл., као и да процењена вредност предмета јавних набавки буде валидна у време покретања поступака јавних набавки у 2021. и 2022. години.

Законом о јавним набавкама прописано је да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна,

испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке у писаној форми.

заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка (члан 29 став 1). Одредбама члана 41 истог закона прописано је да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

У поступку ревизије утврђено је да Завод није у писаној форми евидентирао и документовао спроведено испитивање и истраживање тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл., као и да процењена вредност предмета јавних набавки буде валидна у време покретања поступака јавних набавки у 2021. и 2022. години, што није у складу са одредбама чл. 29 и 41 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 7).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки.

1.3.2. Завод је, у 2021. и 2022. години, покретао поступке узоркованих јавних набавки који су претходно били предвиђени у годишњим плановима јавних набавки за 2021. и 2022. годину.

Законом о јавним набавкама прописано је да наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки, док само у изузетним случајевима, када јавну набавку није могуће унапред планирати или из разлога хитности, наручилац може да покрене поступак јавне набавке иако набавка није предвиђена у Плану јавних набавки.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Услови за покретање поступка.

1.3.3. Завод је, током 2021. и 2022. године, за узорковане поступке јавних набавки, доносио одлуке о спровођењу поступака јавних набавки прописане садржине.

Законом о јавним набавкама прописано је да наручилац доноси одлуку о спровођењу поступка јавне набавке која нарочито садржи податке о предмету јавне набавке, врсти поступка и процењеној вредности јавне набавке укупно и за сваку партију посебно, као и податке о саставу комисије за јавну набавку, односно лицу које спроводи поступак јавне набавке

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Одлука о спровођењу поступка.

1.3.4. Завод је, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2021. и 2022. године, именовано комисију за јавну набавку у складу са Законом, а чланови комисија су, након отварања понуда или пријава, потписали изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Законом о јавним набавкама прописано је да поступак јавне набавке спроводи комисија за јавну набавку коју именује наручилац. Ако процењена вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара, наручилац није дужан да именује комисију за јавну набавку, у ком случају поступак јавне набавке спроводи лице које наручилац именује. Комисија мора да има непаран број чланова, а најмање три члана.

Законом о јавним набавкама предвиђено је да, након отварања понуда или пријава, представник наручиоца, члан комисије за јавну набавку потписује изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Комисија за јавну набавку.

1.3.5. Завод је, за узорковане поступке јавних набавки из 2021. и 2022. године, сачињавао огласе о јавним набавкама прописане садржине и исте објављивао на прописани начин у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

Садржина огласа о јавној набавци утврђена је у Прилогу 4 Закона о јавним набавкама. Огласи се објављују преко Портала јавних набавки на стандардним обрасцима чију садржину утврђује Канцеларија за јавне набавке. Јавни позив, претходно информативно обавештење, периодично индикативно обавештење и обавештење о успостављању система квалификације у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују се и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у форми за објављивање која ће бити доступна на Порталу јавних набавки.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки утврђено је да су огласи о јавној набавци садржали све прописане елементе и објављивани су на Порталу јавних набавки.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Огласи о јавној набавци.

1.3.6. Завод је, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2021. и 2022. године, састављао конкурсну документацију која је сходно природи предмета набавке садржала потребне податке и истовремено са слањем на објављивање јавног позива слао и конкурсну документацију.

Конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве. Подаци садржани у конкурсној документацији и подаци наведени у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив не смеју да буду у супротности.

Према одредбама Закона о јавним набавкама конкурсна документација у зависности од врсте поступка јавне набавке нарочито садржи податке о предмету набавке, техничке спецификације, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, услове уговора, обрасце документа које подносе кандидати и понуђачи, информације о прописаним обавезама и друге информације потребне за припрему и подношење понуде, ако нису садржани у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив. Канцеларија за јавне набавке ближе уређује садржину конкурсне документације.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки за 2021. и 2022. годину утврђено је да је конкурсна документација сходно природи предмета набавке садржала потребне податке. Такође је утврђено да је Завод истовремено са слањем на објављивање јавног позива слао на објављивање и конкурсну документацију.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Конкурсна документација

1.3.7. Комисије за јавне набавке Завода су, за узорковане поступке јавних набавки из 2021. и 2022. године, отварале понуде истог дана по истеку рока за њихово подношење и водиле записнике који садрже све прописане податке.

Начин отварања понуда, садржина записника о отварању понуда и друга питања од значаја за поступак отварања понуда у поступку јавне набавке су ближе уређена Правилником о поступку отварања понуда. Овим правилником је такође утврђено да се отварање понуда спроводи аутоматски путем Портала јавних набавки и то у време отварања понуда које је одређено у јавном позиву. Портал јавних набавки формира записник о отварању понуда из података које су понуђачи унели у образац понуде и аутоматски га ставља на располагање наручиоцу и свим понуђачима, чиме се поступак отварања понуда завршава.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године утврђено је да су поступци отварања понуда започети истог дана по истеку рока

за подношење понуда и да су о истим вођени записници који су садржали све прописане податке.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Записник о отварању понуда.

1.3.8. Комисије за јавне набавке Завода су, за узорковане поступке јавних набавки из 2021. и 2022. године, сачињавале извештаје о стручној оцени понуда у поступцима јавних набавки који су садржали податке прописане одредбама члана 145 Закона о јавним набавкама.

Законом о јавним набавкама прописана је обавеза комисије за јавну набавку да, након спроведене стручне оцене понуда, састави извештај о поступку јавне набавке, као и податке које исти мора да садржи.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године утврђено је да је комисија за јавну набавку након спроведене стручне оцене понуда састављала писани извештај о поступку јавне набавке који је садржао прописане податке.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Извештај о поступку јавне набавке.

1.3.9. Завод је, за узорковане поступке јавних набавки из 2021. и 2022. године, доносио одлуке о додели уговора у поступцима јавних набавки које су садржале све прописане податке и исте објављивао у прописаном року на Порталу јавних набавки.

Наручилац доноси одлуку о додели уговора ако је у стручној оцени понуда утврђено да су се стекли услови за доделу уговора. Одлука о додели уговора мора да буде образложена и да садржи нарочито податке из извештаја о поступку јавне набавке и упутство о правном средству. Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора објави на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године утврђено је да је Завод доносио одлуке о додели уговора и објављивао их на Порталу јавних набавки.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Одлука о додели уговора.

1.3.10. Завод је, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2021. и 2022. године, обавештења о додели уговора објављивао у прописаном року.

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да обавештење о додели уговора пошаље на објављивање у року од 30 дана од дана закључења уговора о јавној набавци или оквирног споразума.

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године утврђено је да је Завод објављивао обавештења о додели уговора у прописаном року.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки, Обавештење о додели уговора.

1.4 Завод је набавио добра најмање у износу од 4 милиона динара, без спроведеног поступка јавне набавке.

1.4.1. Завод је повећао обим предмета набавки у износу од 2,4 милиона динара, односно преко 10% првобитне вредности закључених уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона.

Законом о јавним набавкама утврђена су општа правила о изменама током трајања уговора без спровођења поступка јавне набавке (чл. 154-162). Одредбама чл. 11-21 и 27 Закона о јавним набавкама прописани су изузеци од примене Закона о јавним набавкама.

У поступку ревизије утврђено је да је Завод, код три јавне набавке добара („хемија – средства за одржавање хигијене“, „материјал за угоститељство, храна, намирнице“ и „храна за стоку и живину“), повећао обим предмета набавки добара најмање у износу од 2,4 милиона динара, односно преко 10% вредности првобитно закључених уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона, што није у складу са одредбама чл. 11-21 и 27 Закона о јавним набавкама.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 8).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.4. Извршење уговора о јавним набавкама.

1.4.2. Завод је, у 2021. години, одредио процењене вредности предмета набавки и извршио поделу предмета на три набавке супротно закону, што је за последицу имало закључење четири уговора/наруибеница укупне вредности од 1,6 милиона динара, односно извршена је набавка добара без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона.

Одредбама члана 29 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да се одређивање процењене вредности предмета јавне набавке не може вршити на начин који има за циљ

избегавање примене овог закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки.

У поступку ревизије утврђено је да је Завод, у 2021. години, одредио процењене вредности предмета набавки и извршио поделу предмета на три набавке супротно закону, што је за последицу имало закључење четири уговора/наруџбеница за набавку добара са истим добављачем без спроведеног поступка јавне набавке у вредности од 1,6 милиона динара, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона, што није у складу са одредбама чл. 11-21, 27 и 29 став 2 Закона о јавним набавкама.

С обзиром на то да је Завод у току 2022. и 2023. године спровео поступке јавних набавки за сточни фонд, изостаће препорука ревизора у вези са горе наведеном неправилношћу.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.4. Извршење уговора о јавним набавкама.

1.5 Завод је, приликом спровођења набавки на које се Закон не примењује, обезбедио конкуренцију.

1.5.1. Завод је обезбедио конкуренцију приликом спровођења узоркованих набавки добара и услуга на које се Закон о јавним набавкама не примењује из 2021. и 2022. године.

Законом о јавним набавкама уређено је на које набавке се Закон о јавним набавкама не примењује, односно које набавке су изузете од примене одредби Закона о јавним набавкама .

Завод је сачинио План набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2021. и 2022. годину.

Увидом у узорковану документацију која се односи на набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује утврђено је да је Завод обезбедио конкуренцију.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.5. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује.

1.6 Завод је евидентирао податке и извештавао о набавкама у складу са прописима.

1.6.1. Завод је евидентирао податке о поступцима јавних набавки, односно податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона на Порталу јавних набавки.

Законом о јавним набавкама уређено је да Канцеларија за јавне набавке евидентира податке о поступцима јавних набавки и уговорима о јавним набавкама путем аутоматског прикупљања са Портала јавних набавки, а да је наручилац дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки по сваком основу за изузеће, као и јавних набавки на које се закон не примењује и да збирно објављује на Порталу јавних набавки до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници (члан 181).

У поступку ревизије утврђено је да је Завод евидентирао податке о поступцима јавних набавки, односно податке о

вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона на Порталу јавних набавки.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.6. Извештавање о јавним набавкама.

2. ОСТВАРИВАЊЕ И РАСПОРЕД ПРИХОДА

2.1. Програм рада за 2022. годину није послат министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти.

2.1.1. Завод није послао Програм рада за 2022. годину министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти.

Одредбама члана 206 Закона о социјалној заштити прописана су права и услуге социјалне заштите о чијем се обезбеђењу стара Република Србија. У буџету Републике Србије обезбеђују се средства за финансирање рада установа за домски смештај чији је оснивач Република Србија. Установе за домски смештај чији је оснивач Република Србија сачињавају годишњи програм рада, на основу кога се врши финансирање. Сагласност на годишњи програм рада установа даје министарство надлежно за социјалну заштиту.

У поступку ревизије утврђено је да Завод није послао Програм рада за 2022. годину министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти, што није у складу са одредбама члана 206 Закона о социјалној заштити.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 9).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.1. Правни основ за остваривање прихода.

2.2. Финансијски план Завода за 2022. годину није усаглашен са одобреним апропријацијама.

2.2.1. Завод није ускладио финансијски план за 2022. годину са одобреним апропријацијама у Информационом систему извршења буџета – ИСИБ-у за 69,3 милиона динара.

Одредбама члана 50 Закона о буџетском систему прописано је да директни корисници буџетских средстава врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника. Директни и индиректни корисници буџетских средстава који доносе финансијске планове на основу закона дужни су да своје финансијске планове ускладе са одобреним апропријацијама у буџету.

У поступку ревизије утврђено је да Завод није изменио финансијски план за 2022. годину у складу са одобреним апропријацијама у Информационом систему извршења буџета – ИСИБ-у за 69,3 милиона динара, што није у складу са одредбама члана 50 Закона о буџетском систему.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 10).

2.3. Завод нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство, а који представљају основ за трансфер средстава из буџета Републике Србије.

2.4. Приходи из буџета организација за обавезно социјално осигурање остварени су у складу са закљученим уговорима.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.1. Правни основ за остваривање прихода, Финансијски план Завода.

2.3.1. Завод нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство, што је за последицу имало непотпуне и нетачне податке о корисницима и износима који представљају основ за обезбеђење средстава из буџета Републике Србије.

Ресорно министарство је 2018. године донело Директиву којом је ближе уредило да се износ средстава по основу услуга смештаја у установу социјалне заштите утврђује обрачуном у организационој јединици надлежној за обрачун и аутоматску обраду података на основу правно релевантне документације.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију (тзв. листинге) које ресорно министарство месечно доставља Заводу, а која представља основ за трансфер средстава из буџета Републике Србије. Утврђено је да Завод нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство, што је за последицу имало непотпуне и нетачне податке о корисницима и износима који представљају основ за обезбеђење средстава из буџета Републике Србије.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 11).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1.1. Приходи из буџета Републике Србије.

2.4.1. Приходи од Републичког фонда за здравствено осигурање и од Фонда за социјално осигурање војних осигураника остварени су у складу са закљученим уговорима.

Одредбама члана 59 Закона о социјалној заштити прописано је да се средства за финансирање здравствених радника и других трошкова здравствене заштите у домовима за смештај чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе обезбеђују у буџету Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, као и код Републичког фонда за здравствено осигурање, у складу са законом и другим прописом.

У поступку ревизије утврђено је да су приходи од Републичког фонда за здравствено осигурање и од Фонда за социјално осигурање војних осигураника остварени у складу са закљученим уговорима

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући

2.5. Приходи из донација и помоћи остварени су у складу са закљученим уговорима.

приходи Завода у 2022. години, 4.2.1.2. Приходи из буџета ООСО.

2.5.1. Приходи од донација остварени су у складу са закљученим уговорима о донацијама.

Одредбом члана 2 став 1 тачка 45) Закона о буџетском систему донација је наменски бесповратан приход, који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације.

У поступку ревизије утврђено је да су приходи од донација остварени у складу са закљученим уговорима о донацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1.3. Приходи из донација и помоћи.

2.6. Приходи из осталих извора остварени су у складу са решењима и уговорима осим прихода за здравствене услуге и утрошене лекове и медицинска средства који нису фактурисани и наплаћени у износу од 78 хиљада динара.

2.6.1. Приходи од учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите остварени су у складу са решењима којима се признаје право на смештај.

Одредбама члана 72 став 1 тач. 1) и 2) Закона о социјалној заштити прописано је плаћање услуга социјалне заштите у целости из средстава корисника, његовог сродника или трећег лица или уз делимично учешће корисника, његовог сродника, трећег лица или буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

У поступку ревизије утврђено је да су приходи од учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите остварени у складу са решењима којима се признаје право на смештај.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1.4. Приходи из осталих извора.

2.6.2. Приходи за пружене услуге социјалне заштите корисницима из Републике Црне Горе остварени су у складу са закљученим уговорима.

У поступку ревизије утврђено је да су приходи за пружене услуге социјалне заштите корисницима из Републике Црне Горе остварени у складу са закљученим уговорима.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1.4. Приходи из осталих извора.

2.6.3. Завод, у току 2022. године, није фактурисао пружене здравствене услуге и утрошене лекове и медицинска средства. На овај начин Завод је остварио приходе у мањем износу од 78 хиљада динара.

Чланом 19 Закона о буџетском систему прописано је да су приходи настали употребом јавних средстава, између осталог, приходи настали продајом услуга корисника јавних средстава

чије је пружање уговорено са физичким и правним лицима на основу њихове слободне воље.

У поступку ревизије утврђено је да Завод, у току 2022. године, није фактурисао пружене здравствене услуге и утрошене лекове и медицинска средства. На овај начин Завод је остварио приходе у мањем износу од 78 хиљада динара, што није у складу са чланом 49 став 3 Закона о буџетском систему.

Завод је, у току поступка ревизије, предузео мере и активности да се здравствене услуге и утрошени лекови и медицинска средства фактуришу (Предузете мере у поступку ревизије).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1.4. Приходи из осталих извора,

2.6.4. Приходи од трговине (кантина) остварени су у складу са датом сагласношћу надлежног министарства за социјалну заштиту.

Одредбом члана 22 став 3 Закона о социјалној заштити прописано је да установе социјалне заштите и пружаоци услуга социјалне заштите, уз претходно прибављену сагласност оснивача, могу обављати и другу врсту делатности сагласну основној делатности и располагати приходима, у складу са законом.

Надлежно министарство за социјалну заштиту дало је сагласност да Завод може обављати и делатности које нису у делокругу основне делатности установа за смештај корисника, уколико нису од битног утицаја, односно чије пружање се може организовати на начин да битно утиче на квалитет и квантитет пружања услуга социјалног рада и других услуга корисницима. Завод је, између осталог, добио сагласност за проширење делатности – трговина (кантина).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1.4. Приходи из осталих извора.

2.7. Приходи по основу подршке раду установа социјалне заштите остварени су у складу са расподелом средстава установама социјалне заштите.

2.7.1. Приходи из буџета Републике Србије за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите остварени су у складу са расподелом средстава установама социјалне заштите.

Заводу је расподелом средстава установама социјалне заштите по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину извршена расподела средстава за материјалне трошкове са Функције 070, Програмска активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.2. Програмска активност

2.8. Завод није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника који нису вршили уплате нити је издао упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја.

0015 – Подршка раду установа социјалне заштите, 4.2.2.1. Приходи из буџета Републике Србије.

2.8.1. Завод није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника који нису вршили уплате у складу са уговором, односно одлуком суда у року од 30 дана од дана доспелости потраживања у износу од 6,9 милиона динара.

2.8.2. Завод није, за лица за која је покренуо поступак наплате учешћа у трошковима домског смештаја, издао упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања га доставио министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда.

Одредбама члана 215 Закона о социјалној заштити прописано је да ако обвезник учешћа у трошковима домског смештаја корисника упућеног преко центра за социјални рад не врши уплату у складу са уговором, односно одлуком суда, пружалац услуге у року од 30 дана од дана доспелости потраживања покрене поступак за наплату пред надлежним судом. Пошто наплати трошкове по одлуци суда, пружалац услуге дужан је да добијени новчани износ врати у буџет Републике Србије у року од 15 дана од дана наплате. Пружалац услуге домског смештаја издаје упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања доставља га министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда.

У поступку ревизије утврђено је да Завод није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника који нису вршили уплате у складу са уговором, односно одлуком суда у року од 30 дана од дана доспелости потраживања, што није у складу са чланом 215 Закона о социјалној заштити. Такође је утврђено да Завод није, за лица за која је покренуо поступак наплате учешћа у трошковима домског смештаја, издао упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања га доставио министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда, што није у складу са чланом 215 Закона о социјалној заштити.

У вези са утврђеним дали смо препоруке за отклањање неправилности (Препорука број 12 и Препорука број 13).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући

2.9. Остварени приходи распоређени су у складу са наменама а расходи и издаци извршени су у складу са одобреним апропријацијама.

приходи Завода у 2022. години, 4.2.3. Последице неизмирења обавезе учешћа у трошковима услуга.

2.9.1. Број извршилаца, којима је обрачуната и исплаћена плата, у тестираним месецима, је у оквиру броја извршилаца који је одобрен решењем ресорног министарства и уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање.

Број извршилаца на пословима пружања услуга социјалног рада утврђен је решењем ресорног министарства чије се плате финансирају из буџета Републике Србије и из цене смештаја. Део укупног кадра Завода је и медицински кадар чије се плате финансирају од стране Републичког фонда за здравствено осигурање, на основу закљученог уговора.

На одабраном узорку утврђено је да је број извршилаца којима је обрачуната и исплаћена плата, у тестираним месецима, у оквиру броја извршилаца који је одобрен решењем ресорног министарства и уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.1. Расходи за запослене.

2.9.2. Завод је извршио расходе за плате, додатке и накнаде запослених и социјалне доприносе на терет послодавца у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.1. Расходи за запослене.

2.9.3. Завод је извршио расходе за отпремнине при одласку у пензију у складу са одобреним апропријацијама.

Одредбама члана 119 Закона о раду и члана 67 Посебног колективног уговора за социјалну заштиту прописана је обавеза послодавца да исплати запосленом отпремнину при одласку у пензију.

У поступку ревизије утврђено је да је Завод извршио расходе за отпремнине при одласку у пензију у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.1. Расходи за запослене.

2.9.4. Завод је, у 2022. години, извршио расходе за једнократне помоћи запосленима у износу од 3 милиона динара без донетих решења о остваривању права на наведену врсту солидарне помоћи, односно без валидне рачуноводствене документације.

Одредбама члана 58 Закона о буџетском систему прописано је да се расход и издатак из буџета заснива на рачуноводственој документацији као и да правни основ у складу са законом и износ преузетих обавеза, који проистичу из изворне рачуноводствене документације, морају бити сачињени и потврђени у писаној форми пре плаћања обавезе.

Одредбама чл. 192 и 193 Закона о раду прописано је да о правима, обавезама и одговорностима запослених у правном лицу одлучује надлежни орган код послодавца, односно лице утврђено законом или општим актом послодавца или лице које они овласте и да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку.

У поступку ревизије утврђено је да је Завод, у 2022. години, извршио расходе за једнократне помоћи запосленима у износу од 3 милиона динара без донетих решења о остваривању права на наведену врсту солидарне помоћи, односно без валидне рачуноводствене документације, што није у складу са одредбама члана 58 Закона о буџетском систему и чл. 192 и 193 Закона о раду.

У вези са утврђеним дали смо препоруку за отклањање неправилности (Препорука број 14).

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.1. Расходи за запослене.

2.9.5. Завод је извршио расходе за накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.1. Расходи за запослене.

2.9.6. Завод је извршио расходе за јубиларне награде у складу са одобреним апропријацијама.

Одредбама члана 192 Закона о раду и члана 68 Посебног колективног уговора за социјалну заштиту прописано је да је послодавац дужан да запосленом исплати јубиларну награду у процентуалном износу од просечне зараде из статистичких података.

У поступку ревизије утврђено је да је Завод извршио расходе за јубиларне награде у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.1. Расходи за запослене.

2.9.7. Завод је извршио расходе за накнаду за рад члановима Управног одбора у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.1. Расходи за запослене.

2.9.8. Завод је извршио расходе за коришћење услуга и роба у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.2. Расходи за коришћење услуга и роба.

2.9.9. Завод је извршио расходе за социјално осигурање и социјалну заштиту у складу са одобреним апропријацијама.

Одредбама члана 214 Закона о социјалној заштити прописано је да се кориснику домског смештаја и кориснику породичног смештаја обезбеђују средства за личне потребе у износу који утврђује министар надлежан за социјалну заштиту.

У поступку ревизије извршен је преглед документације везане за исплату средстава за личне потребе корисника домског смештаја (цепарац).

На одабраном узорку исплата средстава за личне потребе корисника домског смештаја (цепарац) нису утврђене неправилности.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.3. Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту.

2.9.10. Завод је извршио остале расходе у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.4. Остали расходи.

2.9.11. Завод је извршио издатке за нефинансијску имовину у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1.5. Издаци за нефинансијску имовину.

2.9.12. Завод је извршио расходе и издатке по програмској активности 0015 – Поддршка раду установа социјалне заштите у складу са одобреним апропријацијама.

Више детаља у вези са овим налазом дато је у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.2. Распоред остварених текућих прихода по програмској активности 0015 – Поддршка раду установа социјалне заштите.

Скретање пажње

1) Скрећемо пажњу да је Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац, у 2016. години, поднео Захтев за издавање лиценце организацијама социјалне заштите Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није издало лиценцу за пружање услуга социјалне заштите Заводу за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац (описано у делу III Карактеристике ревизије, 3. Информације о субјекту ревизије, Делатност);

2) Скрећемо пажњу да је Законом о социјалној заштити прописано да дом за смештај одраслих и старијих не може имати капацитет већи од 100 корисника.

Уредбом о мрежи установа социјалне заштите Заводу за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац утврђен је смештајни капацитет за 850 корисника (описано у делу III Карактеристике ревизије, 3. Информације о субјекту ревизије, Делатност);

3) Скрећемо пажњу да је чланом 12 став 1 Закона о социјалној заштити прописано да на статут и акт о организацији и систематизацији послова установе социјалне заштите сагласност даје оснивач.

Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац је, у јуну 2014. године, доставио Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Статут, који је усагласио са одредбама Закона о социјалној заштити, ради давања сагласности на исти.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није дало сагласност на достављени статут (описано у Прилогу 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, 1.1. Финансијско управљање и контрола, Контролно окружење);

4) Скрећемо пажњу да је Законом о социјалној заштити прописано да структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада установа социјалне заштите прописује министар надлежан за социјалну заштиту.

Министар надлежан за социјалну заштиту није прописао структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада установа социјалне заштите (описано у Прилогу 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.1. Правни основ за остваривање прихода).

II РЕЗИМЕ ОТКРИВЕНИХ НЕПРАВИЛНОСТИ И ПРЕПОРУКА

1. Резиме откривених неправилности

ПРИОРИТЕТ 1²

- 1) Завод није посебним актом ближе уредио начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга, што није у складу са чланом 49 став 2 Закона о јавним набавкама (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.1. Доношење и примена интерног акта о јавним набавкама, Откривена неправилност 4);
- 2) Завод није објавио на интернет страници План набавки и јавних набавки за 2021. годину као ни измене истог, док на Порталу јавних набавки није објавио последњу пету измену Плана набавки и јавних набавки за 2021. годину, што није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.2. Планирање јавних набавки и процењена вредност јавних набавки, План набавки и јавних набавки за 2021. годину, Откривена неправилност 6);
- 3) Завод није објавио на интернет страници План набавки и јавних набавки за 2022. годину као ни измене истог, док на Порталу јавних набавки није објавио последњу четврту измену Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину, а трећу измену Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину није објавио у прописаном року, што није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.2. Планирање јавних набавки и процењена вредност јавних набавки, План набавки и јавних набавки за 2022. годину, Откривена неправилност 7);
- 4) Завод је повећао обим предмета набавки добара („хемија – средства за одржавање хигијене“, „материјал за угоститељство, храна, намирнице“ и „храна за стоку и живину“) најмање у износу од 2,4 милиона динара, односно преко 10% вредности првобитно закључених уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона, што није у складу са одредбама чл. 11-21 и 27 Закона о јавним набавкама (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.4. Извршење уговора о јавним набавкама, Откривена неправилност 9);
- 5) Завод је, у 2021. години, одредио процењене вредности предмета набавки и извршио поделу предмета на три набавке супротно закону, што је за последицу имало закључење четири уговора/наруџбеница за набавку добара без спроведеног поступка јавне набавке у вредности од 1,6 милиона динара, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона, што није у складу са одредбама чл. 11-21, 27 и 29 став 2 Закона о јавним набавкама (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.5. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује, Откривена неправилност 10);
- 6) Завод нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство, што је за последицу имало непотпуне и нетачне податке о корисницима и износима који представљају основ за обезбеђење средстава из буџета Републике Србије (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1.

² ПРИОРИТЕТ 1 – Неправилности које је могуће отклонити у року од 90 дана.

- Програмска активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите, 4.2.1.1. Приходи из буџета Републике Србије, Откривена неправилност 13);
- 7) Завод, у току 2022. године, није фактурисао пружене здравствене услуге и утрошене лекове и медицинска средства. На овај начин Завод је остварио приходе у мањем износу од 78 хиљада динара, што није у складу са чланом 49 став 3 Закона о буџетском систему (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1. Програмска активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите, 4.2.1.4. Приходи из осталих извора, Приходи за пружене услуге социјалне заштите за кориснике из Федерације Босне и Херцеговине, Откривена неправилност 14);
- 8) Завод није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника који нису вршили уплате у складу са уговором, односно одлуком суда у року од 30 дана од дана доспелости потраживања у износу од 6,9 милиона динара, што није у складу са чланом 215 Закона о социјалној заштити (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.3. Последице неизмирења обавезе учешћа у трошковима услуга, Откривена неправилност 15);
- 9) Завод није, за лица за која је покренуо поступак наплате учешћа у трошковима домског смештаја, издао упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања га доставио министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда, што није у складу са чланом 215 Закона о социјалној заштити (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.3. Последице неизмирења обавезе учешћа у трошковима услуга, Откривена неправилност 16);

ПРИОРИТЕТ 2³

- 10) Завод нема статут који је усаглашен са одредбама чл. 12 и 114 Закона о социјалној заштити (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, 1.1. Финансијско управљање и контрола, Контролно окружење, Статут Завода, Откривена неправилност 1);
- 11) Завод није у прописаном року и на прописани начин известио министра финансија о функционисању система интерне ревизије за 2021. и 2022. годину, што није у складу са чланом 32 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, 1.2. Интерна ревизија, Откривена неправилност 3);
- 12) У Заводу је, током 2021. и 2022. године, послове набавки и јавних набавки обављао запослени који није испуњавао услов у погледу додатних знања предвиђен као обавезан Правилником о организацији и систематизацији послова у Заводу за смештај одраслих лица „Мале Пчелице“, односно није имао положен стручни испит за службеника за јавне набавке (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.1. Доношење и примена интерног акта о јавним набавкама, Службеник за јавне набавке, Откривена неправилност 5);
- 13) Завод није у писаној форми евидентирао и документовао спроведено испитивање и истраживање тржишта предмета јавне набавке које укључује проверу цене,

³ ПРИОРИТЕТ 2 – Неправилности које је могуће отклонити у року до годину дана.

- квалитета, периода гаранције, одржавања и сл., као и да процењена вредност предмета јавних набавки буде објективна и валидна у време покретања поступака јавних набавки у 2021. и 2022. години, што није у складу са одредбама чл. 29 и 41 Закона о јавним набавкама (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.2. Планирање јавних набавки и процењена вредност јавних набавки, Процењена вредност јавних набавки, Откривена неправилност 8);
- 14) Завод није послао Програм рада за 2022. годину министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти, што није у складу са одредбама члана 206 Закона о социјалној заштити (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.1. Правни основ за остваривање прихода, Откривена неправилност 11);
- 15) Завод није ускладио Финансијски план за 2022. годину са одобреним апропријацијама у Информационом систему извршења буџета – ИСИБ-у за 69,3 милиона динара, што није у складу са одредбама члана 50 Закона о буџетском систему (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.1. Правни основ за остваривање прихода, Финансијски план Завода, Откривена неправилност 12);
- 16) Завод је, у 2022. години, извршио расходе за једнократне помоћи запосленима у износу од 3 милиона динара без донетих решења о остваривању права на наведену врсту солидарне помоћи, односно без валидне рачуноводствене документације, што није у складу са одредбама члана 58 Закона о буџетском систему и чл. 192 и 193 Закона о раду (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1. Распоред остварених текућих прихода по програмској активности 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите, 4.3.1.1. Расходи за запослене, Једнократна помоћ од 10.000 динара здравственим радницима и запосленима у установама социјалне заштите, Откривена неправилност 17);

ПРИОРИТЕТ 3⁴

- 17) Завод није усвојио Стратегију управљања ризиком, што није у складу са чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, 1.1. Финансијско управљање и контрола, Управљање ризицима, Откривена неправилност 2).

2. Резиме препорука

ПРИОРИТЕТ 1

- 1) Препоручује се одговорним лицима Завода да план набавки и јавних набавки објављују у складу са Законом о јавним набавкама (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.2. Планирање јавних набавки и процењена вредност јавних набавки, План набавки и јавних набавки за 2021. годину, Препорука број 5 и План набавки и јавних набавки за 2022. годину, Препорука број 6);
- 2) Препоручује се одговорним лицима Завода да осмисле, успоставе, примењују и прате контролне активности у делу праћења извршења уговора о јавној набавци како би се уговор о јавној набавци извршавао у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.4. Извршење уговора о јавним набавкама, Препорука број 8);

⁴ ПРИОРИТЕТ 3 – Неправилности које је могуће отклонити у року до три године.

- 3) Препоручује се одговорним лицима Завода да осмисле, успоставе, примењују и прате контролне активности у делу контроле и провере података у документацији (листинг) коју доставља ресорно министарство (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.1. Програмска активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите, 4.2.1.1. Приходи из буџета Републике Србије, Препорука број 11);
- 4) Препоручује се одговорним лицима Завода да покрећу поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника у складу са одредбама Закона о социјалној заштити (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.3. Последице неизмирења обавезе учешћа у трошковима услуга, Препорука број 12);
- 5) Препоручује се одговорним лицима Завода да, за лица за која покрећу поступак наплате учешћа у трошковима домског смештаја корисника, издају упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и да га у прописаном року достављају министарству надлежном за социјалну заштиту у складу са одредбама Закона о социјалној заштити (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години, 4.2.3. Последице неизмирења обавезе учешћа у трошковима услуга, Препорука број 13);

ПРИОРИТЕТ 2

- 6) Препоручује се одговорним лицима Завода да предузму мере и активности како би донели статут у складу са Законом о социјалној заштити (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, 1.1. Финансијско управљање и контрола, Контролно окружење, Статут Завода, Препорука број 1);
- 7) Препоручује се одговорним лицима Завода да предузму активности како би у прописаном року и на прописани начин извештавали министра надлежног за послове финансија о функционисању система интерне ревизије, у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, 1.2. Интерна ревизија, Препорука број 3);
- 8) Препоручује се одговорним лицима Завода да послове набавки и јавних набавки обавља запослени који испуњава услове предвиђене интерним актом о организацији и систематизацији послова (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.1. Доношење и примена интерног акта о јавним набавкама, Службеник за јавне набавке, Препорука број 4);
- 9) Препоручује се одговорним лицима Завода да предузму мере да се у писаној форми евидентирају и документују све радње током планирања и спровођења поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама, односно да се процењена вредност јавне набавке одређује на основу података добијених испитивањем и истраживањем тржишта предмета јавне набавке, који морају бити валидни у време покретања поступка (Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова, 3.3. Припрема и спровођење поступка јавних набавки, Препорука број 7);
- 10) Препоручује се одговорним лицима Завода да програм рада достављају министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.1. Правни основ за остваривање прихода, Препорука број 9);

- 11) Препоручује се одговорним лицима Завода да финансијски план ускладе са одобреним апропријацијама у Информационом систему извршења буџета – ИСИБ-у (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.1. Правни основ за остваривање прихода, Финансијски план Завода, Препорука број 10);
- 12) Препоручује се одговорним лицима Завода да расходе за солидарну помоћ запосленима која се односи на једнократне помоћи по закључцима Владе Републике Србије извршавају на основу решења о остваривању права, односно на основу валидне рачуноводствене документације, како је то прописано одредбама Закона о буџетском систему и Закона о раду (Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода, 4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години, 4.3.1. Распоред остварених текућих прихода по програмској активности 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите, 4.3.1.1. Расходи за запослене, Једнократна помоћ од 10.000 динара здравственим радницима и запосленима у установама социјалне заштите, Препорука број 14);

ПРИОРИТЕТ 3

- 13) Препоручује се одговорним лицима Завода да усвоје Стратегију управљања ризиком, да је редовно ажурирају и да спроводе контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво, у складу са одредбама Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору (Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија, 1.1. Финансијско управљање и контрола, Управљање ризицима, Препорука број 2).

III ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВУ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА

Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац је, на основу члана 40 став 1 Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом;
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац је обавезан да у одазивном извештају искаже мере исправљања по основу откривених неправилности датих у Извештају о ревизији правилности пословања, као и да поступи по датим препорукама, осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Предузете мере у поступку ревизије.

За мере исправљања је дужан да уз одазивни извештај достави доказе према следећем:

1) За неправилности првог приоритета, односно које је могуће отклонити у року од 90 дана Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац обавезан је да достави доказе о отклањању неправилности односно предузимању мера исправљања;

2) За неправилности другог приоритета, односно које је могуће отклонити у року до годину дана, и трећег приоритета, односно које је могуће отклонити у року до три године, Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац обавезан је да достави акциони план у којем ће описати мере и активности које ће бити предузете ради отклањања неправилности или смањења ризика од појављивања неправилности у будућем пословању као и планирани период предузимања мера и одговорно лице.

На основу члана 40 став 2 Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и ревизија одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјекат ревизије у чијем су пословању откривене неправилности, не подносе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима Државна ревизорска институције је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40 ст. 7 до 13 Закона о Државној ревизорској институцији.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
2. новембар 2023. године

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ РЕВИЗИЈЕ

Ревизија је спроведена на основу члана 9 став 1 тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији⁵, Програма ревизије за 2023. годину и Закључка о спровођењу ревизије правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац број: 400-995/2023-05/1 од 15. маја 2023. године.

1. Предмет ревизије

Предмет ревизије је правилност пословања Завода која се односи на набавке добара, услуга и радова и остваривање и распоред прихода.

2. Ревидирани период пословања

Ревизијом је обухваћено пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2022. године за предмет ревизије који се односи на набавке добара, услуга и радова и пословање субјекта ревизије у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2022. године за предмет ревизије који се односи на остваривање и распоред прихода.

3. Информације о субјекту ревизије

Назив субјекта ревизије:	Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“
Седиште и адреса:	34000 Крагујевац, Љубомира Јовановића бб
Матични број:	07151608
Порески идентификациони број:	101578931
Интернет страница:	https://malepcelice.org.rs/

Историјат Завода

Завод за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац (у даљем тексту: Завод) је установа социјалне заштите намењена смештају одраслих лица ометених у менталном развоју степена теже и тешке менталне ометености и смештају душевно оболелих лица. Завод је почео са радом 10. новембра 1972. године.

Поред домова за смештај деце и омладине ометене у развоју и домова за стара лица, шездесетих година прошлог века јавила се потреба за стварањем нових облика социјалне заштите у Републици Србији. Постала су евидентан проблем лица која су својим узрастом прерасла домове за децу ометену у психичком развоју, као и душевни болесници који су лечени у психијатријским установама, а који, по завршеном лечењу, још нису били спремни за живот у породици или породицу нису имали.

Изградњом специјализоване установе требало је ослободити капацитете домова за старе и пензионере и психијатријске болнице од смештаја лица којима није потребно болничко лечење, али којима је потребна друштвена брига.

Основни и пресудни разлог због чега је одлучено да се установа за збрињавање одраслих оснује и изгради у Крагујевцу је тај што је Крагујевац већ имао развијен систем здравствене заштите (болницу, специјализоване клинике, домове здравља и квалификован кадар), на завидном нивоу развијености је била и социјална заштита, један од највећих и најмодернијих геронтолошких центара, град је био у привредној и економској експанзији, урбанистички и демографски се ширио, а већ су се назирале основе будућег универзитетског центра.

⁵ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 – др. закон.

Делатност

Завод припада установама социјалне заштите и обавља делатност од општег интереса у складу са Законом о социјалној заштити⁶, Решењем о оснивању⁷, Статутом⁸ и другим општим актима.

Одредбом члана 40 Закона о социјалној заштити прописано је да су услуге социјалне заштите подељене у следеће групе:

- 1) услуге процене и планирања;
- 2) дневне услуге у заједници;
- 3) услуге подршке за самосталан живот;
- 4) саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге;
- 5) услуге смештаја.

Услуга смештаја обезбеђује се смештајем корисника у:

- 1) сродничку, хранитељску и другу породицу за одрасле и старије – породични смештај;
- 2) дом за смештај корисника, укључујући мале домске заједнице – домски смештај;
- 3) прихватилиште;
- 4) друге врсте смештаја, у складу са законом.

Услуге смештаја обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе.⁹

Домским смештајем кориснику обезбеђује се становање и задовољење основних животних потреба, као и здравствена заштита. Домски смештај обезбеђује се кориснику коме се не могу обезбедити, или није у његовом најбољем интересу, останак у породици, услуге у заједници или породични смештај. Услуге домског смештаја пружају се кориснику тако да обезбеђују припрему за његов повратак у биолошку породицу, одлазак у другу породицу, односно његову припрему за самосталан живот, у складу са породичним ресурсима, његовим потребама и најбољим интересом.¹⁰

Услуге домског смештаја може пружати установа социјалне заштите, односно пружалац услуга социјалне заштите који је добио лиценцу за пружање тих услуга.¹¹

Завод је, маја 2016. године, поднео Захтев за издавање лиценце организацијама социјалне заштите¹² Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (у даљем тексту: ресорно министарство). Завод је доставио комплетну документацију о доказивању испуњености услова за издавање лиценце. Ресорно министарство није доставило одговор на наведени захтев нити је издало лиценцу за рад.¹³

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 24/11 и 117/22 – одлука УС.

⁷ Решење Скупштине општине Крагујевац, Број: 01-022-2, од 6. фебруара 1971. године.

⁸ Број: 01-107, од 31. јануара 2011. године.

⁹ Члан 47 Закона о социјалној заштити.

¹⁰ Члан 51 став 1 и члан 52 ст. 1 и 4 Закона о социјалној заштити.

¹¹ Члан 54 став 1 Закона о социјалној заштити.

¹² Број: 01-688, од 10. маја 2016. године.

¹³ Писано изјашњење Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“ Државној ревизорској институцији, Број: 01-939/2, од 19. јула 2023. године.

Скретање пажње

Завод је, у 2016. години, поднео Захтев за издавање лиценце организацијама социјалне заштите Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није издало лиценцу за пружање услуга социјалне заштите Заводу за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац.

Према Уредби о класификацији делатности¹⁴ Завод обавља делатност у оквиру области 87 – Социјална заштита са смештајем, група 87.20 – Социјално старање у смештајним установама за лица с тешкоћама у развоју, душевно оболеле особе и особе с болестима зависности.

Уз сагласност Министарства надлежног за социјалну заштиту¹⁵ извршена је дорегистрација установе код Трговинског суда у Крагујевцу¹⁶.

Законом о социјалној заштити прописано је да дом за смештај одраслих и старијих не може имати капацитет већи од 100 корисника.¹⁷

Уредбом о мрежи установа социјалне заштите¹⁸ утврђује се мрежа установа социјалне заштите које пружају услуге домског смештаја и центара за породични смештај и усвојење које оснива Република Србија, односно аутономна покрајина и ближе се уређују просторни распоред и делатност установа које пружају услуге домског смештаја, њихови капацитети и групе корисника.

По Уредби о мрежи установа социјалне заштите Заводу је утврђен смештајни капацитет за 850 корисника. Корисници су смештени у пет павиљона и кућица за становање уз подршку предвиђену за смештај 12 корисника. У 2022. години на смештају је било 842 корисника.¹⁹

Скретање пажње

Законом о социјалној заштити прописано је да дом за смештај одраслих и старијих не може имати капацитет већи од 100 корисника.

Уредбом о мрежи установа социјалне заштите Заводу за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац утврђен је смештајни капацитет за 850 корисника.

Органи Завода

Органи Завода одређени су у складу са Законом о социјалној заштити²⁰, и то: директор, управни одбор и надзорни одбор.

Законом о социјалној заштити прописано је да директора, чланове управног и чланове надзорног одбора дома за смештај корисника именује оснивач.²¹

¹⁴ „Службени гласник РС“, број 54/10.

¹⁵ Број: 112-01-00367/2005-09, од 25. новембра 2005. године.

¹⁶ Под бројем ФИ 14/86, од 28. фебруара 2006. године.

¹⁷ Члан 54 став 2 Закона о социјалној заштити.

¹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 16/12 и 12/13.

¹⁹ Извештај о раду Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац за 2022. годину, Број: 01-171/3, од 8. фебруара 2023. године.

²⁰ Чл. 132 и 133 Закона о социјалној заштити.

²¹ Члан 132 став 3 и члан 133 став 2 Закона о социјалној заштити.

Августа 2020. године ресорно министарство је именovalo в.д. директора Завода²², на основу члана 11 став 2 и члана 133 Закона о социјалној заштити, а августа 2021. године исто лице за директора Завода²³.

Управни одбор и Надзорни одбор су током 2021. и 2022. године радили у саставу који је именovalo ресорно министарство²⁴.

Унутрашња организација Завода

Општим актом о унутрашњој организацији²⁵ утврђују се начела унутрашње организације рада у Заводу. Завод је организован као јединствена организација са основним службама:

- 1) Служба општих, правних и кадровских послова;
- 2) Служба социјалног рада, здравствене заштите, неге корисника и рехабилитације;
- 3) Служба исхране, економије и одржавања;
- 4) Финансијско-рачуноводствена и комерцијална служба.

Одредбама чл. 11-14 Општег акта о унутрашњој организацији ближе је уређено образовање ужих организационих јединица у Заводу.

Финансирање Завода

Средства за обављање делатности социјалне заштите обезбеђују се у буџету Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и вршењем делатности установа социјалне заштите. Средства за обезбеђивање услуга социјалне заштите могу се прибављати и путем донација, као и уступањем имовине, оснивањем задужбина и фондација, у складу са законом. У обезбеђивању средстава за пружање услуга социјалне заштите учествује и корисник, у обиму и на начин утврђен Законом о социјалној заштити.²⁶

Средства за финансирање здравствених радника и других трошкова здравствене заштите у домовима за смештај чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе обезбеђују се у буџету Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, као и код Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: РФЗО), у складу са законом и другим прописом.²⁷

У складу са ставом 3 члана 206 Закона о социјалној заштити, установа за домски смештај чији је оснивач Република Србија, односно аутономна покрајина сачињава годишњи програм рада, на основу кога се врши финансирање. Управни одбор Завода усвојио је Годишњи план и програм рада за 2021. годину²⁸, као и Годишњи план и програм рада за 2022. годину²⁹.

²² Решење о именовању вршиоца дужности директора Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац, Број: 119-01-75/2/2020-09, од 18. августа 2020. године.

²³ Решење о именовању директора Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац, Број: 119-01-264/2/2021-09, од 6. августа 2021. године.

²⁴ Решење број: 119-01-140/2/2019-09, од 21. маја 2019. године; Решење број: 119-01-140/3/2019-09, од 27. фебруара 2020. године; Решење број: 119-01-140/4/2019-09, од 1. априла 2022. године.

²⁵ Број: 01-897/3-Б, од 23. септембра 2008. године.

²⁶ Члан 22 ст. 1, 4 и 6 Закона о социјалној заштити.

²⁷ Члан 59 став 3 Закона о социјалној заштити.

²⁸ Број: 01-162, од 9. фебруара 2021. године.

²⁹ Број: 01-223, од 23. фебруара 2022. године.

У трошковима услуге социјалне заштите учествују корисник, сродник који има законску обавезу и могућност издржавања корисника, лица која су преузела обавезу плаћања трошкова пружања услуге и Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, у складу са овим Законом.³⁰

Корисник домског смештаја учествује у трошковима смештаја свим својим примањима, приходима и имовином, а ако су примања и приходи корисника недовољни за подмирење трошкова смештаја, трошкови смештаја се подмирују из непокретне имовине корисника на начин и по поступку утврђеном у члану 82 ст. 3 и 5 овог Закона.³¹

4. Обим ревизије, ограничења у погледу обима

У складу са ИССАИ 4000 – Стандард за ревизију правилности пословања и са усвојеним приступом у Државној ревизорској институцији прибавили смо довољно адекватних и поузданих доказа за давање закључка да ли је предмет ревизије у складу, по свим материјално значајним питањима, са применљивим критеријумима.

Спровели смо адекватне ревизорске поступке да бисмо добили уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са спровођењем набавки добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривањем и распоредом прихода у 2022. години у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

На основу процене ризика утврђено је да је ради остваривања циљева ревизије потребно спровести ревизију правилности пословања у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова и остваривање и распоред прихода.

Приликом спровођења ревизије није било ограничења у погледу обима.

5. Критеријуми

У ревизији правилности пословања Завода извршена је процена усклађености предмета ревизије са следећим прописима који су идентификовани као извор критеријума:

- 1) Закон о буџетском систему³²;
- 2) Закон о социјалној заштити;
- 3) Закон о јавним набавкама³³;
- 4) подзаконски прописи који су донети у вези са спровођењем ових закона.

6. Методологија рада

У вршењу ове ревизије спровели смо следеће поступке:

- 1) анализу прописа и општих аката који уређују: спровођење набавки добара, услуга и радова и остваривање и распоред прихода;
- 2) анализу интерних аката Завода којима су ближе уређене набавке добара, услуга и радова и остваривање и распоред прихода;
- 3) испитивање активности, одлука Завода у вези са набавкама добара, услуга и радова и остваривањем и распоредом прихода;
- 4) интервјуисање одговорних особа Завода.

³⁰ Члан 212 став 1 Закона о социјалној заштити.

³¹ Члан 212 ст. 3 и 5 Закона о социјалној заштити.

³² „Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – испр, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19 и 149/20.

³³ „Службени гласник РС“, број 91/19.

Након добијања довољних и одговарајућих доказа за оцену предмета ревизије, састали смо се са представницима Завода како бисмо их упознали са прелиминарним налазима и закључцима ревизије, потврдили тачност чињеница и добили одговоре и коментаре одговорних лица.

7. Стандарди ревизије примењени у ревизији

Ревизија је извршена у складу са ИССАИ 100 „Фундаментални принципи ревизије јавног сектора“, ИССАИ 400 „Фундаментални принципи ревизије правилности пословања“ и ИССАИ 4000 „Стандард за ревизију правилности пословања“.

V Прилози

Прилог 1 – Интерна контрола и интерна ревизија

Интерна финансијска контрола у јавном сектору обухвата:

- 1) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава;
- 2) интерну ревизију код корисника јавних средстава;
- 3) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија – Централна јединица за хармонизацију.³⁴

1.1. Финансијско управљање и контрола

Финансијско управљање и контрола подразумевају систем политика, процедура и активности које успоставља, одржава и редовно ажурира руководилац корисника јавних средстава, а којим се управљајући ризицима обезбеђује уверавање у разумној мери да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити на правилан, економичан, ефикасан и ефективан начин, кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).³⁵

Систем финансијског управљања и контроле обухвата следеће међусобно повезане елементе: контролно окружење; управљање ризицима; контролне активности; информације и комуникацију; праћење и процену система.³⁶

У поступку ревизије посебна пажња ревизора била је усмерена на сагледавање контролног окружења, управљања ризицима и контролних активности у вези са предметом и обимом ревизије на основу процењених ризика.

Контролно окружење

Контролно окружење одражава став и свест о интерној контроли у оквиру корисника јавних средстава. Контролно окружење обухвата следеће принципе:

- 1) посвећеност интегритету и етичким вредностима руководства и запослених;
- 2) вршење надзора над развојем и учинком интерне контроле од стране управљачке структуре;
- 3) успостављање структура и линија извештавања, као и система надлежности и одговорности у остваривању циљева од стране руководства;
- 4) посвећеност привлачењу, развоју и задржавању стручних појединаца, у складу са циљевима корисника јавних средстава;
- 5) одговорност запослених за реализацију својих задужења у погледу интерне контроле ради остваривања циљева корисника јавних средстава.³⁷

Органи Завода су у циљу успостављања контролног окружења донели велики број општих аката од којих издвајамо значајније, и то:

- 1) Статут;
- 2) Општи акт о унутрашњој организацији;
- 3) Правилник о организацији и систематизацији послова³⁸;

³⁴ Члан 80 Закона о буџетском систему.

³⁵ Члан 3 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Службени гласник РС“, број 89/19).

³⁶ Члан 5 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

³⁷ Члан 6 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

³⁸ Број: 01-313, од 5. марта 2018. године.

- 4) Пословни кодекс³⁹;
- 5) Правилник о буџетском рачуноводству и рачуноводственим политикама⁴⁰;
- 6) Правилник о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза Завода и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем⁴¹;
- 7) Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке⁴²;
- 8) Правилник о организацији рада и раду са корисницима⁴³.

Статут Завода

У ревидираном периоду Завод је примењивао Статут из јануара 2011. године којим су уређени правни положај и одговорност за обавезе; назив, седиште и делатност; заступање и представљање; начин стицања и распоређивања средстава; органи установе; општи акти и начин њиховог доношења, као и друга питања од значаја за рад Завода. Статут Завода донет је на основу члана 21 Закона о јавним службама⁴⁴.

Закон о социјалној заштити ступио је на снагу априла 2011. године. Одредбама члана 114 Закона о социјалној заштити прописано је да установа социјалне заштите има статут којим се ближе уређују делатност, управљање, пословање, услови за именовање и разрешење директора, као и друга питања од значаја за рад установе и доноси га управни одбор.

Чланом 12 став 1 Закона о социјалној заштити прописано је да на статут и акт о организацији и систематизацији послова установе социјалне заштите сагласност даје оснивач.

Откривена неправилност 1: Завод нема статут који је усаглашен са одредбама чл. 12 и 114 Закона о социјалној заштити.

Препорука број 1: Препоручује се одговорним лицима Завода да предузму мере и активности како би донели статут у складу са Законом о социјалној заштити.

Завод је израдио нови Статут који је усагласио са одредбама Закона о социјалној заштити и који је јуна 2014. године доставио⁴⁵ ресорном министарству ради прегледа и контроле и давања сагласности на садржину истог. Ресорно министарство до окончања поступка ревизије није доставило одговор нити је дало сагласност на наведени Статут.

Скретање пажње

Чланом 12 став 1 Закона о социјалној заштити прописано је да на статут и акт о организацији и систематизацији послова установе социјалне заштите сагласност даје оснивач.

Завод је, у јуну 2014. године, доставио Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања статут, који је усагласио са одредбама Закона о социјалној заштити, ради давања сагласности на исти.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није дало сагласност на достављени статут.

³⁹ Број: 01-275, од 25. фебруара 2014. године.

⁴⁰ Број: 01-280, од 25. фебруара 2020. године.

⁴¹ Број: 01-1418, 13. новембра 2020. године.

⁴² Број: 01-311/3, од 12. маја 2014. године.

⁴³ Број: 01-897/3, од 23. септембра 2008. године.

⁴⁴ „Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94, 79/05 – др. закон, 81/05 – испр. др. закона, 83/05 – испр. др. закона и 83/14 – др. закон.

⁴⁵ Дописом број: 01-941, од 20. јуна 2014. године.

Слабости у контролном окружењу су утицале на појаву неправилности које се односе на доношење интерног акта о јавним набавкама и на доношење процедуре за контролу и проверу података које доставља ресорно министарство.

Управљање ризицима

Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу утицати на остварење циљева корисника јавних средстава обезбеђујући разумно уверавање да ће ти циљеви бити остварени. Управљање ризицима обухвата следеће принципе:

- 1) корисник јавних средстава утврђује циљеве на начин који је довољно јасан да би се омогућила идентификација и процена ризика који се односе на те циљеве;
- 2) анализу ризика у оквиру корисника јавних средстава као основ за одлучивање о начину управљања ризицима;
- 3) процену ризика од могућности преваре;
- 4) идентификовање и анализу промена у оквиру корисника јавних средстава које би могле значајније утицати на систем интерне контроле.⁴⁶

Одредбом члана 7 став 2 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору прописано је да руководилац корисника јавних средстава усваја Стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени.

У поступку ревизије утврђено је да Завод није донео Стратегију управљања ризиком.

Откривена неправилност 2: Завод није усвојио Стратегију управљања ризиком, што није у складу са чланом 7 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Препорука број 2: Препоручује се одговорним лицима Завода да усвоје Стратегију управљања ризиком, да је редовно ажурирају и да спроводе контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво, у складу са одредбама Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Слабости у управљању ризицима су утицале на појаву неправилности које се односе на службеника за јавне набавке, на нефактурисање пружених здравствених услуга и утрошених лекова и медицинских средстава, на непокретање поступка пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника који нису вршили уплате у складу са уговором и на намењање упута за коришћење услуге, у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја корисника.

Контролне активности

Контролне активности су писане политике и процедуре и њихова примена, а успостављају се ради пружања разумног уверавања да су ризици који утичу на постизање циљева ограничени на прихватљив ниво. Контролне активности обухватају следеће принципе:

⁴⁶ Члан 7 ст. 1 и 3 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

- 1) одабир и развој контролних активности за свођење ризика на прихватљив ниво;
- 2) одабир и развој општих контролних активности информационих технологија у пословним информационим системима да би се подстакло остваривање циљева;
- 3) спровођење контролних активности кроз политике у којима су дефинисана очекивања, као и кроз процедуре у којима се те политике реализују.

Контролне активности које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализиране и ажуриране најмање једном годишње.⁴⁷

Слабости у контролним активностима су утицале на појаву неправилности које се односи на објаве планова јавних набавки и набавки, на документовање испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке, на одређивање процењене вредности набавки, на извршавање расхода изнад вредности уговора, на усаглашавање финансијског плана и на извршавање расхода за једнократну помоћ запосленима.

Информисање и комуникација

Информације и комуникација обухватају следеће принципе:

- 1) прибављање, креирање и употребу релевантних и квалитетних информација како би се подстакло функционисање интерне контроле;
- 2) интерну размену информација, укључујући циљеве и одговорности за интерну контролу, које су неопходне да би се подстакло функционисање интерне контроле;
- 3) комуникацију са екстерним странама о питањима која утичу на функционисање компоненти интерне контроле.⁴⁸

У Заводу постоје интерне комуникације које осигуравају да сви запослени разумеју и поштују политике и процедуре које утичу на њихове дужности и одговорности. Сви руководиоци организационих јединица у Заводу потписују и преузимају примерак одлуке, решења или процедуре, са чијом садржином упознају запослене из своје организационе јединице, о њиховим правима и обавезама. Уколико је потребно лично уручење, запослени потписују и преузимају примерак одлуке, решења или процедуре. У Заводу постоји главна интерна огласна табла, која се налази на улазу Завода. Обавештавање запослених интранетом и електронском поштом Завод је почео да примењује и приликом исплата плате запосленима, путем новог система ИСКРА, тако да сваки запослени добија исплатни листић путем електронске поште на свој пријављени мејл.⁴⁹

Одредбом члана 8 став 4 Закона о буџетском систему прописано је да су сви корисници јавних средстава дужни да на својој интернет страници објављују своје финансијске планове за наредну годину, информатор о раду, као и завршне рачуне и финансијске извештаје.

Завод има интернет страницу на којој су доступне опште информације о установи, одређена интерна акта и правилници, процедура и критеријуми за пријем и завршетак коришћења услуге Завода, информатор о раду, финансијски планови и финансијски извештаји.

⁴⁷ Члан 8 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

⁴⁸ Члан 9 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

⁴⁹ Писано изјашњење Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“ Државној ревизорској институцији, Број: 1090/2, од 22. августа 2023. године.

Праћење и процена система

Праћење и процена система обухвата увођење система за надгледање са циљем да се процени квалитет пословања током одређеног периода и да се утврди да ли систем финансијског управљања и контроле адекватно функционише. Праћење и процена система обавља се текућим увидом од стране запослених, самопроцењивањем које спроводе руководиоци и активностима интерне ревизије.⁵⁰

Руководилац корисника јавних средстава извештава министра финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле до 31. марта текуће године за претходну годину на обрасцима које припрема Централна јединица за хармонизацију.⁵¹

Завод је Министарству финансија доставио Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2021.⁵² и за 2022. годину⁵³, у складу са чланом 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У поступку ревизије извршен је увид у Изјаву о интерним контролама за 2022. годину⁵⁴ коју је дала директор Завода као и верификацију садржаја извештаја⁵⁵, којом је потврђена достава Годишњег извештаја о систему финансијског управљања и контроле за 2022. годину.

1.2. Интерна ревизија

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору⁵⁶ ближе је уређено да корисници јавних средстава интерну ревизију успостављају на један од следећих начина:

1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава (успоставља се код корисника јавних средстава који имају више од 250 запослених⁵⁷ и не може имати мање од три интерна ревизора од којих је један руководилац јединице за интерну ревизију⁵⁸);

2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.⁵⁹

⁵⁰ Члан 10 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

⁵¹ Члан 19 Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

⁵² Број: 01-459, од 6. априла 2022. године.

⁵³ Број: 01-464/3-1, од 30. марта 2023. године.

⁵⁴ Број: 01-464/3, од 30 марта 2023. године.

⁵⁵ Број: 01-464/2, од 30 марта 2023. године.

⁵⁶ „Службени гласник РС“, број 99, од 27. децембра 2011. године; број 106, од 5. децембра 2013. године.

⁵⁷ Члан 4 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

⁵⁸ Члан 3 став 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

⁵⁹ Члан 3 став 1 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Изузетно, кад не постоје услови за организовање јединице за интерну ревизију, послове јединице за интерну ревизију може да обавља и интерни ревизор запослен код корисника јавних средстава.⁶⁰

Одредбом члана 5 став 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору прописано је да код индиректних корисника буџетских средстава Републике Србије који нису успоставили интерну ревизију на један од начина прописаних чланом 3 овог Правилника послове интерне ревизије врши јединица за интерну ревизију надлежног директног корисника буџетских средстава, у складу са сопственим планом рада.

Група за интерну ревизију ресорног министарства донела је Повељу интерне ревизије⁶¹ и Етички кодекс интерне ревизије⁶².

У складу са одредбама наведене Повеље, Група за интерну ревизију ресорног министарства обавља интерну ревизију свих организационих делова ресорног министарства, свих програма, активности и процеса у надлежности ресорног министарства, укључујући средства Европске уније, као и свих осталих ресурса која су обезбедила друга тела и институције.

У поступку ревизије извршен је увид у План рада Групе за интерну ревизију ресорног министарства за 2021.⁶³ и за 2022. годину⁶⁴ и утврђено је да Завод није наведен у плану ревизије за 2021. и 2022. годину.

Одредбом члана 82 став 10 Закона о буџетском систему прописано је да руководиоца корисника јавних средстава до 31. марта текуће године за претходну годину на прописани начин извештава министра надлежног за послове финансија о функционисању система интерне ревизије.

У поступку ревизије утврђено је да Завод није доставио Министарству финансија Годишњи извештај о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2021. и за 2022. годину.

Откривена неправилност 3: Завод није у прописаном року и на прописани начин известио министра финансија о функционисању система интерне ревизије за 2021. и 2022. годину, што није у складу са чланом 32 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Препорука број 3: Препоручује се одговорним лицима Завода да предузму активности како би у прописаном року и на прописани начин извештавали министра надлежног за послове финансија о функционисању система интерне ревизије, у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

⁶⁰ Члан 3 став 2 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

⁶¹ Број: 021-00-00046/2020-08, од 6. фебруара 2020. године и Број: 401-00-1810/2022-08, од 7. новембра 2022. године.

⁶² Број: 021-00-00047/2020-08, од 6. фебруара 2020. године и Број: 401-00-1811/2022-08, од 7. новембра 2022. године.

⁶³ Број: 021-01-00141/2020-08, од 24. децембра 2020. године.

⁶⁴ Број: 401-00-1540/2021-08, од 30. новембра 2021. године.

Прилог 2 – Предузете мере у поступку ревизије

- 1) Одговорна лица Завода су предузела мере и активности да се посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга. Управни одбор је на седници одржаној дана 15. септембра 2023. године донео Одлуку о усвајању Правилника о начину обављања послова јавних набавки и набавки на које се закон не примењује, друштвених и других посебних услуга у Заводу за смештај одраслих лица „Мале Пчелице“, Крагујевац. Достављена је Одлука Управног одбора број: 01-1258 од 15. септембра 2023. године;
- 2) Одговорна лица Завода су предузела мере и активности да се здравствене услуге и утрошени лекови и медицинска средства фактуришу. Достављен је Рачун број: 2023-00753 од 7. августа 2023. године са прилозима (месечни обрачун цене здравствених услуга, спецификација утрошених лекова и медицинског материјала у установи, курсна листа на дан фактурисања).

Прилог 3 – Набавке добара, услуга и радова

Законом о јавним набавкама уређују се правила поступака јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључења уговора о јавној набавци добара, услуга или радова, оквирног споразума, као и спровођења конкурса за дизајн.

Ревизија се односи на област набавки добара, услуга и радова у периоду пословања субјекта ревизије од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2022. године.

У ревидираном периоду област набавки добара, услуга и радова, као и друга питања од значаја за набавке су била уређена Законом о јавним набавкама. На основу одредби предметног закона, донето је више подзаконских аката којима су ближе уређене поједине области, активности и питања у вези са непосредном применом закона.

3.1. Доношење и примена интерног акта о јавним набавкама

Одредбама члана 49 ст. 2 и 3 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци (начин комуникације, правила, обавезе и одговорност лица и организационих јединица), начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга, као и да је наручилац дужан да објави наведени акт на својој интернет страници.

У поступку ревизије утврђено је да Завод није донео посебан акт предвиђен чланом 49 став 2 Закона о јавним набавкама. Завод је набавку добара, услуга и радова вршио непосредном применом Закона о јавним набавкама.

Откривена неправилност 4: Завод није посебним актом ближе уредио начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга, што није у складу са чланом 49 став 2 Закона о јавним набавкама.

Предузете мере у поступку ревизије: Одговорна лица Завода су предузела мере и активности да се посебним актом ближе уреди начин планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начин планирања и спровођења набавки на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга. Управни одбор је на седници одржаној дана 15. септембра 2023. године донео Одлуку о усвајању Правилника о начину обављања послова јавних набавки и набавки на које се закон не примењује, друштвених и других посебних услуга у Заводу за смештај одраслих лица „Мале Пчелице“, Крагујевац. Достављена је Одлука Управног одбора број: 01-1258 од 15. септембра 2023. године.

Службеник за јавне набавке

Законом о јавним набавкама предвиђена је обавеза наручиоца да лицима која обављају послове јавних набавки омогући оспособљавање за обављање послова јавних набавки и полагање испита за службеника за јавне набавке, као и континуирано усавршавање.⁶⁵

⁶⁵ Члан 185 став 1 Закона о јавним набавкама.

Правилником о организацији и систематизацији послова у Заводу за смештај одраслих лица „Мале Пчелице“, Крагујевац (у даљем тексту: Правилник о организацији и систематизацији послова) уређено је да послове јавних набавки обављају референт за јавне набавке и службеник за јавне набавке, чија су радна места систематизована у оквиру финансијско-рачуноводствене и комерцијалне службе.

Правилником о организацији и систематизацији послова је, за радно место „референт за јавне набавке“ и за радно место „службеник за јавне набавке“, утврђен обавезан услов – положен стручни испит за службеника за јавне набавке.

У поступку ревизије утврђено је да запослени на радном месту „службеник за јавне набавке“ нема положен стручни испит за службеника за јавне набавке, односно не испуњава услов у погледу додатних знања предвиђен као обавезан Правилником о организацији и систематизацији.

Откривена неправилност 5: У Заводу је током 2021. и 2022. године послове набавки и јавних набавки обављао запослени који није испуњавао услов у погледу додатних знања предвиђен као обавезан Правилником о организацији и систематизацији послова у Заводу за смештај одраслих лица „Мале Пчелице“, односно није имао положен стручни испит за службеника за јавне набавке.

Препорука број 4: Препоручује се одговорним лицима Завода да послове набавки и јавних набавки обавља запослени који испуњава услове предвиђене интерним актом о организацији и систематизацији послова.

3.2. Планирање јавних набавки

Наручилац може да покрене поступак јавне набавке само ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки. Изузетно ако јавну набавку није могуће унапред планирати или због хитности, наручилац може да покрене поступак јавне набавке и ако јавна набавка није предвиђена планом јавних набавки.⁶⁶

Одредбама члана 88 ст. 1 и 3 Закона о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да донесе годишњи план јавних набавки који треба да садржи све елементе прописане законом, као и да исти и све његове касније измене и допуне у прописаном року објављује на Порталу јавних набавки и на својој интернет страници.

Поступак планирања у Заводу почиње тако што лице које обавља послове набавки и јавних набавки доставља свим руководиоцима и организационим јединицама план потреба – образац кроз који све службе и организационе јединице достављају своје потребе за наредну годину. Овај образац плана се доставља крајем године (у току новембра) како би сви имали довољно времена да искажу своје потребе. Параметар за израду плана набавки јесте план потреба и подаци о извршеним набавкама из претходне године, стање залиха добара у магацину, очекиване промене за обављање појединих активности (нпр. увођење новина у процес рада). Достављени план потреба се разматра на састанцима са руководиоцима или на колегијуму и утврђују се приоритети. Пројекција финансијског плана за наредну годину доставља се ресорном министарству половином текуће године, што је пар месеци раније од исказивања потреба, тако да су исказане потребе у плану подложне промени након анализе и упоређивања са расположивим средствима.⁶⁷

⁶⁶ Члан 88 ст. 6 и 7 Закона о јавним набавкама.

⁶⁷ Писано изјашњење Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“ Државној ревизорској институцији, Број: 01-1186/2, од 5. септембра 2023. године.

План набавки и јавних набавки за 2021. годину

Управни одбор Завода донео је Одлуку којом је усвојио План набавки и јавних набавки за 2021. годину⁶⁸. Током 2021. године План набавки и јавних набавки измењен је укупно пет пута.

У наредној табели дат је преглед планираних и спроведених поступака јавних набавки и набавки за 2021. годину по врстама предмета и поступка набавки.

Табела број 1: Преглед планираних и спроведених поступака јавних набавки и набавки у 2021. години

(износи у динарима)				
Предмет набавке	Врста поступка	Број планираних поступака	Процењена вредност набавке	Број спроведених поступака
1	2	3	4	5
Добра	Отворени поступак	17	123.433.444	20*
	Оквирни споразум	1	8.750.000	1
	Набавке на које се ЗЈН не примњује	46	11.351.599	14
Услуге	Отворени поступак	4	5.389.842	4
	Набавке на које се ЗЈН не примњује	57	16.185.825	25
Радови	Набавке на које се ЗЈН не примњује	7	5.387.241	4
Укупно:		132	170.497.951	68

*За три планирана поступка јавних набавки спроведена су по два поступка због обустава појединих партија и поновног покретања поступака за те партије

Увидом у План набавки и јавних набавки за 2021. годину утврђено је да исти садржи све елементе прописане Законом о јавним набавкама. На интернет страници Завода није објављен План набавки и јавних набавки за 2021. годину као ни све измене истог, док на Порталу јавних набавки није објављена последња пета измена Плана набавки и јавних набавки.

Откривена неправилност 6: Завод није објавио на интернет страници План набавки и јавних набавки за 2021. годину као ни измене истог, док на Порталу јавних набавки није објавио последњу пету измену Плана набавки и јавних набавки за 2021. годину, што није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 5: Препоручује се одговорним лицима Завода да план набавки и јавних набавки објављују у складу са Законом о јавним набавкама.

Одговорна лица Завода су, у поступку ревизије, на интернет страници Завода објавила План набавки и јавних набавки за 2021. годину као и све измене Плана набавки и јавних набавки за 2021. годину.

План набавки и јавних набавки за 2022. годину

Управни одбор Завода донео је Одлуку којом је усвојио План набавки и јавних набавки за 2022. годину⁶⁹. Током 2022. године План набавки и јавних набавки је измењен укупно четири пута.

У наредној табели дат је преглед планираних и спроведених поступака јавних набавки и набавки за 2022. годину по врстама предмета и поступка набавки.

⁶⁸ Број: 01-164/2, од 12. фебруара 2021. године.

⁶⁹ Број: 01-202/2-4, од 23. фебруара 2022. године.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Табела број 2: Преглед планираних и спроведених поступака јавних набавки и набавки у 2022. години

Предмет набавке	Врста поступка	(износи у динарима)		
		Број планираних поступака	Процењена вредност набавке	Број спроведених поступака
1	2	3	4	5
Добра	Отворени поступак	14	63.648.876	16*
	Оквирни споразум	2	33.421.100	3**
	Набавке на које се ЗЈН не примњује	29	5.434.622	13
Услуге	Отворени поступак	2	2.416.667	3***
	Набавке на које се ЗЈН не примњује	39	12.474.874	21
Радови	Набавке на које се ЗЈН не примњује	4	2.083.333	1
Укупно:		90	119479472	57

* За три планирана поступка јавних набавки спроведена су по два поступка

** За један планирани поступак јавне набавке спроведена су два поступка

*** За један планирани поступак јавне набавке спроведена су два поступка

Увидом у План набавки и јавних набавки за 2022. годину утврђено је да исти садржи све елементе прописане Законом о јавним набавкама. На интернет страници Завода није објављен План набавки и јавних набавки за 2022. годину као ни све измене истог, док на Порталу јавних набавки није објављена последња четврта измена Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину, а трећа измена плана није објављена у прописаном року.

Откривена неправилност 7: Завод није објавио на интернет страници План набавки и јавних набавки за 2022. годину као ни измене истог, док на Порталу јавних набавки није објавио последњу четврту измену Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину, а трећу измену Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину није објавио у прописаном року, што није у складу са чланом 88 став 3 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 6: Препоручује се одговорним лицима Завода да план набавки и јавних набавки објављују у складу са Законом о јавним набавкама.

Одговорна лица Завода су, у поступку ревизије, на интернет страници Завода објавила План набавки и јавних набавки за 2022. годину као и све измене Плана набавки и јавних набавки за 2022. годину.

3.3. Припрема и спровођење поступака јавних набавки

Законом о јавним набавкама прописано је да процењена вредност предмета јавне набавке мора да буде објективна, заснована на спроведеном испитивању и истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл. и мора да буде валидна у време покретања поступка (члан 29 став 1). Одредбама члана 41 истог закона прописано је да је наручилац дужан да у писаној форми евидентира и документује све радње током планирања, спровођења поступка и извршења уговора о јавној набавци.

Према датом изјашњењу одговорних лица⁷⁰, Завод је процењену вредност јавних набавки у плановима јавних набавки за 2021. и 2022. годину утврђивао по потрошњи за претходни период, односно претходну годину увећану за повећање цена на тржишту, а у оквиру додељених средстава од стране ресорног министарства. Сагледавањем потрошње и трошкова из претходне године, а узимајући у обзир исказане потребе служби и организационих јединица, врши се објективна процена вредности предмета набавке и у складу са одређеним средствима од стране оснивача и одређеним средствима у финансијском плану. На састанку руководиоца утврђује се приоритет и договара се које ће набавке бити спроведене.

⁷⁰ Број: 01-1066, од 11. августа 2023. године.

Пре покретања јавне набавке предлагач набавке у сарадњи са набавном службом испитује и истражује тржиште предмета набавке и прикупља податке потребне за планирање. Испитивање и истраживање тржишта обухватају прикупљање података на терену (непосредно, телефоном, путем публикација, интернета, доступних база података и огласа потенцијалних понуђача). О испитивању и истраживању тржишта се сачињава белешка – записник коју сачињава и потписује лице, тим за планирање, предлагач јавне набавке или друго лице које је спроводило испитивање тржишта.

У поступку ревизије утврђено је да је Завод, у Плану набавки и јавних набавки за 2021. годину, планирао средства за набавке, на које се Закон о јавним набавкама не примењује, које се односе на услуге испитивања и оцењивања (услуге мерења) на конту 424911 – Остале специјализоване услуге у износу од 1.833.333 динара. Извршен је увид у документацију за пет набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује из 2021. године, а које се односе на набавку услуга испитивања и оцењивања (услуге мерења). У Одлукама о спровођењу поступака за укупно пет набавки наведено је да су предмети набавки: Испитивање радне околине, Испитивање опреме за рад, Преглед гасних инсталација, Испитивање вентила сигурности и Испитивање емисионих гасова у котларници са ЦПВ ознаком 76443000 – Остале услуге мерења. У Одлукама је такође наведено да су средства за набавку предвиђена на конту 424911 – Остале специјализоване услуге. Укупна процењена вредност за пет набавки износи 2.916.666 динара. Након спроведених поступака набавки закључено је пет уговора укупне вредности 223.010 динара без ПДВ-а.

У поступку ревизије такође је утврђено да је Завод сачињавао белешке о испитивању и истраживању тржишта. Наведене белешке садрже наводе о томе да је извршен увид у одређену документацију (ценовнике, спецификације итд.) која се односи на предмет набавке као и наводе о томе да су издвојена средства у плану набавки довољна за несметано снабдевање Завода. Међутим, белешке не садрже цене, квалитет, периоде гаранције и друге карактеристике предмета набавке на основу којих би се могло утврдити на који начин је одређена процењена вредност набавке. Од укупно 16 бележака једна је у прилогу имала документовано испитивање тржишта са ценама предмета јавне набавке.

Имајући у виду наведено утврђено је да Завод није обезбедио писани траг да је процењену вредност јавних набавки одредио на основу спроведеног испитивања и истраживања тржишта предмета јавне набавке, цена и квалитета, периода гаранције, одржавања и сл., тако да буде валидна у време покретања поступака јавних набавки у 2021. и 2022. години.

Откривена неправилност 8: Завод није у писаној форми евидентирао и документовао спроведено испитивање и истраживање тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и сл., као и да процењена вредност предмета јавних набавки буде објективна и валидна у време покретања поступака јавних набавки у 2021. и 2022. години, што није у складу са одредбама чл. 29 и 41 Закона о јавним набавкама.

Препорука број 7: Препоручује се одговорним лицима Завода да предузму мере да се у писаној форми евидентирају и документују све радње током планирања и спровођења поступака јавних набавки у складу са Законом о јавним набавкама, односно да се процењена вредност јавне набавке одређује на основу података добијених испитивањем и истраживањем тржишта предмета јавне набавке, који морају бити валидни у време покретања поступка.

Поступци јавних набавки који су спроведени током 2021. и 2022. године испитани су на узорку од 19 поступака.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Извршена је провера усклађености тих поступака са одредбама Закона о јавним набавкама, а посебно правилност покретања поступака, елемената конкурсне документације, испуњености услова за доделу и закључивање уговора, као и праћења извршења закључених уговора.

У наредној табели дат је преглед ревидираних поступака јавних набавки спроведених у 2021. и 2022. години.

Табела број 3: Преглед ревидираних поступака јавних набавки спроведених у 2021. и 2022. години

Редни број	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Врста предмета јавне набавке	Врста поступка јавне набавке	Укупна процењена вредност јавне набавке (без ПДВ-а) (у динарима)	Вредност закљученог уговора (без ПДВ-а) (у динарима)	Датум закључења уговора
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	2/2021	Електрична енергија	Добра	Отворени поступак	17.750.000	14.282.140	20.04.2021.
2.	9/2021	Јавно здравље	Услуге	Отворени поступак	1.219.009	1.131.960	14.04.2021.
3.	21/2021	Административна опрема (машине)	Добра	Отворени поступак	8.419.276	6.642.500	19.05.2021.
4.	28/2021*	Медицински санитарски и потрошни материјал	Добра	Отворени поступак	3.181.818	/	/
		Храна (прехранбени производи)				/	/
		Партија 1 – Хлеб и брашно				3.730.400	07.10.2021.
		Партија 2 – Смрзнута риба				2.787.850	04.10.2021.
		Партија 3 – Смрзнута воће и поврће				993.850	07.10.2021.
		Партија 4 – Млеко и млечни производи				5.117.898	04.10.2021.
		Партија 5 – Награда ангажованих корисника				779.500	11.10.2021.
5.	45/2021	Партија 6 – Пиће	Добра	Отворени поступак	36.041.667	941.200	11.10.2021.
		Партија 7 – Намирнице за спремање хране				6.677.150	11.10.2021.
		Партија 8 – Свеже поврће				5.939.550	19.11.2021.
		Партија 9 – Јужно воће				795.000	04.10.2021.
		Партија 10 – Свеже воће				914.500	19.11.2021.
		Партија 11 – Конзервирано воће и поврће				588.300	04.10.2021.
		Партија 12 – Сухомеснати производи				3.695.000	22.10.2021.
6.	46/2021*	Дојављивачи пожара за павиљоне	Добра	Отворени поступак	8.250.000	/	/
7.	48/2021*	Храна за стоку и живину	Добра	Отворени поступак	6.727.273	/	/
8.	50/2021	Храна за стоку и живину	Добра	Отворени поступак	6.727.273	6.025.000	04.10.2021.
9.	58/2021	Угаљ	Добра	Отворени поступак	6.666.667	4.076.800	29.10.2021.
		Хемија (средства за хигијену)				/	/
		Партија 1 – Средства за личну хигијену					
		Партија 3 – Инвентар за одржавање хигијене – остали материјал за хигијену	Добра	Отворени поступак	8.750.000	1.615.345	24.12.2021.
		Партија 5 – Производи за чишћење					
		Партија 2 – Средства за општу хигијену				1.320.218	24.12.2021.
		Партија 4 – Папирна галантерија					
11.	66/2021	Одећа, обућа, чарапе за кориснике	Добра	Отворени поступак	6.583.333	6.338.200	30.11.2021.
12.	2/2022	Јавно здравље	Услуге	Отворени поступак	1.300.000	1.298.555	21.04.2022.
13.	5/2022	Дојављивачи пожара за павиљоне	Добра	Отворени поступак	10.000.000	9.842.122	12.05.2022.
14.	25/2022	Сточни фонд – свиње за даљи тов	Добра	Отворени поступак	1.363.637	1.247.600	07.06.2022.
15.	28/2022	Материјал за угоститељство, храна, намирнице	Добра	Отворени поступак	3.909.091	3.823.000	04.07.2022.
16.	35/2022	Таблетирани лекови	Добра	Отворени поступак	2.488.182	2.094.723	23.08.2022.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Редни број	Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Врста предмета јавне набавке	Врста поступка јавне набавке	Укупна процењена вредност јавне набавке (без ПДВ-а) (у динарима)	Вредност закљученог уговора (без ПДВ-а) (у динарима)	Датум закључења уговора
1	2	3	4	5	6	7	8
17.	36/2022	Сточни фонд – јунад за даљи тов	Добра	Отворени поступак	1.363.637	1.290.000	12.08.2022.
18.	41/2022	Ампулирани лекови	Добра	Отворени поступак	2.272.727	2.534.043	07.09.2022.
19.	42/2022*	Сточни фонд – свиње за клање	Добра	Отворени поступак	142.255	/	/
Укупно:					133.155.845	96.522.404	/

* Поступак је обустављен

Услови за покретање поступка

Законом о јавним набавкама прописано је да наручилац може да покрене поступак јавне набавке ако је набавка предвиђена у годишњем плану јавних набавки, док само у изузетним случајевима, када јавну набавку није могуће унапред планирати или из разлога хитности, наручилац може да покрене поступак јавне набавке иако набавка није предвиђена у Плану јавних набавки.⁷¹

Увидом у планове јавних набавки за 2021. и 2022. годину, као и у евиденцију о спроведеним поступцима јавних набавки у ове две године утврђено је да су узорковане јавне набавке за које је Завод покренуо поступак претходно биле предвиђене у годишњим плановима јавних набавки.

Завод је, у 2021. и 2022. години, покретао поступке узоркованих јавних набавки које су претходно биле предвиђене у годишњим плановима јавних набавки за 2021. и 2022. годину.

Одлука о спровођењу поступка

Наручилац доноси одлуку о спровођењу поступка јавне набавке која нарочито садржи податке о предмету јавне набавке, врсти поступка и процењеној вредности јавне набавке укупно и за сваку партију посебно, као и податке о саставу комисије за јавну набавку, односно лицу које спроводи поступак јавне набавке.⁷²

Увидом у достављену документацију о спровођењу узоркованих поступака јавних набавки за 2021. и 2022. годину утврђено је да је Завод доносио одлуке о спровођењу поступака јавних набавки прописане садржине.

Завод је, током 2021. и 2022. године, за узорковане поступке јавних набавки, доносио одлуке о спровођењу поступака јавних набавки прописане садржине.

Комисија за јавну набавку

Поступак јавне набавке спроводи комисија за јавну набавку коју именује наручилац. Ако процењена вредност јавне набавке не прелази износ од 3.000.000 динара, наручилац није дужан да именује комисију за јавну набавку, у ком случају поступак јавне набавке спроводи лице које наручилац именује. Комисија мора да има непаран број чланова, а најмање три члана.⁷³

⁷¹ Члан 88 ст. 6 и 7 Закона о јавним набавкама.

⁷² Члан 91 став 1 Закона о јавним набавкама.

⁷³ Члан 92 ст.1, 2 и 3 Закона о јавним набавкама.

Законом о јавним набавкама предвиђено је да након отварања понуда или пријава, представник наручиоца, члан комисије за јавну набавку потписује изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.⁷⁴

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки утврђено је да је комисија за јавне набавке именована и наведена у одлукама о спровођењу поступака у броју прописаном Законом. Такође је утврђено да су чланови комисије потписивали изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса након отварања понуда или пријава.

Завод је, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2021. и 2022. године, именовано комисију за јавну набавку у складу са Законом, а чланови комисија су, након отварања понуда или пријава, потписали изјаву о постојању или непостојању сукоба интереса.

Огласи о јавној набавци

Садржина огласа о јавној набавци утврђена је у Прилогу 4 Закона о јавним набавкама. Огласи се објављују преко Портала јавних набавки на стандардним обрасцима чију садржину утврђује Канцеларија за јавне набавке. Јавни позив, претходно информативно обавештење, периодично индикативно обавештење и обавештење о успостављању система квалификације у поступцима јавних набавки чија је процењена вредност једнака или већа од 5.000.000 динара објављују се и на Порталу службених гласила Републике Србије и база прописа у форми за објављивање која ће бити доступна на Порталу јавних набавки.⁷⁵

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки утврђено је да су огласи о јавној набавци садржали све прописане елементе и објављивани су на Порталу јавних набавки.

Завод је, за узорковане поступке јавних набавки из 2021. и 2022. године, објављивао огласе о јавној набавци на Порталу јавних набавки и исти су садржали све прописане елементе.

Конкурсна документација

Конкурсна документација мора да буде сачињена на начин да омогући припрему и подношење понуде, односно пријаве. Подаци садржани у конкурсној документацији и подаци наведени у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив не смеју да буду у супротности.⁷⁶

Према одредбама Закона о јавним набавкама конкурсна документација у зависности од врсте поступка јавне набавке нарочито садржи податке о предмету набавке, техничке спецификације, критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, критеријуме за доделу уговора, услове уговора, обрасце документа које подносе кандидати и понуђачи, информације о прописаним обавезама и друге информације потребне за припрему и подношење понуде, ако нису садржани у јавном позиву и другим огласима који се користе као јавни позив. Канцеларија за јавне набавке ближе уређује садржину конкурсне документације.⁷⁷

⁷⁴ Члан 50 став 8 Закона о јавним набавкама.

⁷⁵ Члан 105 ст. 5, 6 и 8 Закона о јавним набавкама.

⁷⁶ Члан 93 ст. 1 и 3 Закона о јавним набавкама.

⁷⁷ Члан 93 ст. 2 и 4 Закона о јавним набавкама.

Наручилац је дужан да истовремено са слањем на објављивање јавног позива, позива за подношење пријава или позива за подношење понуда или преговарање у систему квалификације, пошаље на објављивање конкурсну документацију на Портал јавних набавки.⁷⁸

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки за 2021. и 2022. годину утврђено је да је конкурсна документација сходно природи предмета набавке садржала потребне податке. Такође је утврђено да је Завод истовремено са слањем на објављивање јавног позива слао на објављивање и конкурсну документацију.

Завод је, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2021. и 2022. године, састављао конкурсну документацију која је сходно природи предмета набавке садржала потребне податке и истовремено са слањем на објављивање јавног позива слао и конкурсну документацију.

Записник о отварању понуда

Начин отварања понуда, садржина записника о отварању понуда и друга питања од значаја за поступак отварања понуда у поступку јавне набавке су ближе уређена Правилником о поступку отварања понуда⁷⁹. Овим правилником је такође утврђено да се отварање понуда спроводи аутоматски путем Портала јавних набавки и то у време отварања понуда које је одређено у јавном позиву.⁸⁰ Портал јавних набавки формира записник о отварању понуда из података које су понуђачи унели у образац понуде и аутоматски га ставља на располагање наручиоцу и свим понуђачима, чиме се поступак отварања понуда завршава.⁸¹

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године утврђено је да су поступци отварања понуда започети истог дана по истеку рока за подношење понуда и да су о истим вођени записници који су садржали све прописане податке.

Комисије за јавне набавке Завода су, за узорковане поступке јавних набавки из 2021. и 2022. године, отварале понуде истог дана по истеку рока за њихово подношење и водиле записнике који садрже све прописане податке.

Извештај о поступку јавне набавке

Законом о јавним набавкама прописана је обавеза комисије за јавну набавку да, након спроведене стручне оцене понуда, састави извештај о поступку јавне набавке, као и податке које исти мора да садржи.⁸²

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године утврђено је да је комисија за јавну набавку након спроведене стручне оцене понуда састављала писани извештај о поступку јавне набавке који је садржао прописане податке.

Комисије за јавне набавке Завода су, за узорковане поступке јавних набавки из 2021. и 2022. године, сачињавале извештаје о поступцима јавних набавки у поступцима јавних набавки који су садржали податке прописане одредбама члана 145 Закона о јавним набавкама.

⁷⁸ Члан 95 став 1 Закона о јавним набавкама.

⁷⁹ „Службени гласник РС”, број 93/20.

⁸⁰ Члан 4 став 2 Правилника о поступку отварању понуда.

⁸¹ Члан 6 ст. 1 и 2 Правилника о поступку отварања понуда.

⁸² Члан 145 Закона о јавним набавкама.

Одлука о додели уговора

Наручилац доноси одлуку о додели уговора ако је у стручној оцени понуда утврђено да су се стекли услови за доделу уговора. Одлука о додели уговора мора да буде образложена и да садржи нарочито податке из извештаја о поступку јавне набавке и упутство о правном средству. Наручилац је дужан да одлуку о додели уговора објави на Порталу јавних набавки у року од три дана од дана доношења.⁸³

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године утврђено је да је Завод доносио одлуке о додели уговора и објављивао их на Порталу јавних набавки.

Завод је, за узорковане поступке јавних набавки из 2021. и 2022. године, доносио одлуке о додели уговора у поступцима јавних набавки које су садржале све прописане податке и исте објављивао у прописаном року на Порталу јавних набавки.

Обавештење о додели уговора

Законом о јавним набавкама прописано је да је наручилац дужан да обавештење о додели уговора пошаље на објављивање у року од 30 дана од дана закључења уговора о јавној набавци или оквирног споразума.⁸⁴

Увидом у документацију о спровођењу поступака узоркованих јавних набавки из 2021. и 2022. године утврђено је да је Завод објављивао обавештења о додели уговора у прописаном року.

Завод је, у узоркованим поступцима јавних набавки из 2021. и 2022. године, обавештења о додели уговора објављивао у прописаном року.

3.4. Извршење уговора о јавним набавкама

Законом о јавним набавкама утврђено је да је наручилац дужан да донесе акт којим ће ближе уредити, између осталог, и начин праћења извршења уговора о јавној набавци.⁸⁵

Завод је у писаном изјашњењу⁸⁶ навео да нема писану процедуру о праћењу извршења уговора, већ да извршење прати периодично, а у односу на исказану потребу одређене службе. Наиме, роба која се набавља у поступцима јавних набавки и набавки стиже у централни магацин и кроз систем ПИС – Пословни информациони систем (евиденција за потребе рачуноводства) (у даљем тексту: ПИС) води се робно књиговодство и издаје се роба преко интерних требовања.

У поступку ревизије утврђено је да је Завод успоставио процес праћења извршења уговора о набавкама на напред описан начин. На одабраном узорку извршен је увид у праћење извршења уговора закључених у поступцима јавних набавки као и у поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује.

Одредбама чл. 154-162 Закона о јавним набавкама уређено је извршење и измена уговора утврђивањем општих правила за извршење уговора и утврђивањем општих правила за измену уговора без спровођења поступка јавне набавке. Поред тога, уређена су и посебна правила у вези са изменама уговора по основу уговорних одредаба, по основу додатних добара, услуга и радова, услед неподвижених околности, промене уговорне стране и повећања обима набавке.

⁸³ Члан 146 Закона о јавним набавкама.

⁸⁴ Члан 109 став 1 Закона о јавним набавкама.

⁸⁵ Члан 49 став 2 Закона о јавним набавкама.

⁸⁶ Број: 01-1066, од 11. августа 2023. године.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Наручилац може током трајања уговора о јавној набавци да измени уговор без спровођења поступка јавне набавке на начин да се повећа обим набавке, ако је, између осталог, испуњен услов да вредност измене мора бити мања од 10% првобитне вредности уговора о јавној набавци добара или услуга, односно мања од 15% првобитне вредности уговора о јавној набавци радова.

У поступку ревизије утврђено је да је Завод, код три јавне набавке добара („хемија – средства за одржавање хигијене“, „материјал за угоститељство, храна, намирнице“ и „храна за стоку и живину“), извршио расходе најмање у износу од 2.391.038 динара са ПДВ-ом, преко уговорене вредности, односно повећао је обим предмета набавки више од 10% вредности првобитно закључених уговора, без спроведених поступака јавних набавки, а да нису постојали разлози за изузеће од примене Закона.

У наредној табели дат је преглед уговора на основу којих су преузете обавезе и извршени расходи у 2021. и 2022. године више од 10% вредности уговора.

Табела број 4: Преглед уговора који су извршени више од 10% вредности уговора

Редн и број	Број и датум уговора	Добављач	Предмет уговора	Период важења уговора	(износи у динарима)
					Преузете обавезе и извршени расходи у 2021. и 2022. години преко уговорене вредности
1	2	3	4	5	6
1.	01-1288/8-1 од 24.12.2021. године	„Б2М“ д.о.о., Београд	Средства за општу хигијену и Папирна галантерија (П 2 и 4)	24.12.2021. године – 24.12.2022. године	98.669
2.	01-1288/8-2 од 24.12.2021. године	„Хемолух“ д.о.о., Зрењанин	Средства за личну хигијену, Инвентар за одржавање хигијене – остали материјал за хигијену и Производи за чишћење (П 1, 3 и 5)	24.12.2021. године – 24.12.2022. године	96.718
3.	01-1146/7 од 22.10.2021. године	„Паланка промета“ д.о.о., С.Паланка	Сухомеснати производи (П 12)	22.10.2021. године – 22.11.2022. године	448.856
4.	01-929/7-4 од 4.10.2021. године	„Границе“ д.о.о., Младеновац	Млеко и млечни производи	4.10.2021. године – 4.10.2022. године	1.504.816
5.	01-1018/7 од 4.10.2021. године	„Ораница“ д.о.о., Крагујевац	Храна за стоку и живину	4.10.2021. године – 4.10.2022. године	241.979
Укупно:					2.391.038

Према датом изјашњењу одговорних лица⁸⁷, добављач „Принципал дуо“ д.о.о., Чачак је дописима из 2022. године обавестио Завод да, услед измене правне регулативе, за одређене производе из понуде, није у могућности да врши испоруку у договореном квалитету и по уговореним ценама, па је набавка била усмерена на остале производе из понуде како би корисницима били обезбеђени оброци.

У истом изјашњењу наведено је да је спецификацијом планирана набавка брашна за потребе мешања хлеба од добављача „ДОН ДОН“ д.о.о., Београд. С обзиром на то да је дошло до квара грејача пећнице, чија је поправка захтевала дужи временски период због специфичности истих, Завод је био принуђен да набавља готов хлеб уместо брашна.

⁸⁷ Број: 01-1303/3, од 19. октобра 2023. године.

Завод је напоменуо да је корисницима који су на смештају неопходно обезбедити три главна obroka и две ужине, тако да је у горе наведеним непредвиђеним околностима Завод морао да реагује на начин да задовољи потребе корисника.

Откривена неправилност 9: Завод је повећао обим предмета набавки добара („хемија – средства за одржавање хигијене“, „материјал за угоститељство, храна, намирнице“ и „храна за стоку и живину“) најмање у износу од 2.391.038 динара, односно преко 10% вредности првобитно закључених уговора, без спроведеног поступка јавне набавке, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона, што није у складу са одредбама чл. 11-21 и 27 Закона о јавним набавкама

Препорука број 8: Препоручује се одговорним лицима Завода да осмисле, успоставе, примењују и прате контролне активности у делу праћења извршења уговора о јавној набавци како би се уговор о јавној набавци извршавао у складу са условима који су одређени у документацији о набавци и изабраном понудом.

Набавка сточног фонда

Одредбама члана 29 став 2 Закона о јавним набавкама прописано је да се одређивање процењене вредности предмета јавне набавке не може вршити на начин који има за циљ избегавање примене овог закона, нити у том циљу може да се врши подела предмета јавне набавке на више набавки.

Завод је, у Плану набавки и јавних набавки за 2021. годину, планирао набавку:

- 1) прасади и свиња, процењене вредности 818.182 динара,
- 2) прасића и свиња, процењене вредности 556.735 динара,
- 3) јунади за тов, процењене вредности 781.818 динара.

Канцеларија за јавне набавке донела је Правилник о утврђивању општег речника набавке⁸⁸. Општи речник набавки представља јединствени систем класификације предмета јавне набавке који се примењује у поступку јавне набавке којим се истовремено обезбеђује усклађеност са другим постојећим класификацијама.⁸⁹ Општи речник набавки је дефинисао следећу структуру стоке, и то:

- 1) Ознака 03320000-8 – назив „Стока, остале животиње пољопривредног газдинства и ситне животиње“
 - (1) 03321000-5, назив „Стока“
 - (2) 03323000-9, назив „Свиње“.

На основу података из јединственог система класификације предмета јавне набавке из општег речника набавке, „Стока“ и „Свиње“ су подврсте „Стока, остале животиње пољопривредног газдинства и ситне животиње“.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију спроведених поступака набавки сточног фонда (прасад и свиње, прасићи и свиње и јунад) и утврђено је да је Завод, у 2021. години, спровео наведене набавке применом одредби Закона о јавним набавкама које се односе на набавке на које се Закон не примењује.

⁸⁸ „Службени гласник РС“, број 93/20.

⁸⁹ Члан 2 став 1 тачка 23) Закона о јавним набавкама.

Завод је након спроведених поступака закључио четири уговора/наруџбеница⁹⁰, и то за набавку:

- 1) прасад и свиња – укупна вредност две наруџбенице износи 399.740 динара без ПДВ-а,
 - 2) прасића и свиња – вредност уговора износи 444.150 динара без ПДВ-а,
 - 3) јунади – вредност уговора износи 796.006 динара без ПДВ-а,
- а да није спровео поступак јавне набавке.

Завод је са истим добављачем закључио уговоре/наруџбенице за набавку сточног фонда (прасад и свиње, прасићи и свиње и јунад).

Завод је одредио процењене вредности предмета спроведених набавки и поделио је предмет набавки на три набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује.

Откривена неправилност 10: Завод је, у 2021. години, одредио процењене вредности предмета набавки и извршио поделу предмета на три набавке супротно закону, што је за последицу имало закључење четири уговора/наруџбеница за набавку добара без спроведеног поступка јавне набавке у вредности од 1.639.896 динара, а да нису постојали разлози за изузеће од примене закона, што није у складу са одредбама чл. 11-21, 27 и 29 став 2 Закона о јавним набавкама.

С обзиром на то да је Завод у току 2022. и 2023. године спровео поступке јавних набавки за сточни фонд, и то:

- 1) јавна набавка број: 25/2022 за сточни фонд – свиње, прасад,
 - 2) јавна набавка број: 36/2022 за сточни фонд – јунад за даљи тов,
 - 3) јавна набавка број: 42/2022 за сточни фонд – свиње за клање,
 - 4) јавна набавка број: 20/2023 за сточни фонд – јунад за даљи тов,
 - 5) јавна набавка број: 28/2023 за сточни фонд – свиње товљеници и прасад за даљи тов,
- изостаће препорука ревизора у вези са горе наведеном неправилношћу.

3.5. Набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује

Законом о јавним набавкама уређено је на које набавке се Закон о јавним набавкама не примењује, односно које набавке су изузете од примене одредби Закона о јавним набавкама.

Законом о јавним набавкама уређено је да наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона за набавку добара, услуга и спровођење конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара.⁹¹ Приликом спровођења ових набавки, наручилац је дужан да спречи постојање сукоба интереса, да обезбеди конкуренцију и да уговорена цена не буде већа од упоредиве тржишне цене, односно примењују се начела овог закона на начин који је примерен околностима конкретне набавке.

Завод је сачинио планове набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује за 2021. и 2022. годину који чине и усвојени су заједно са Плановима јавних набавки (описано у Прилогу 3, тачка 3.2. Планирање јавних набавки).

У поступку ревизије тестирано је 16 набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује (14 набавки у 2021. години и 2 набавке у 2022. години).

⁹⁰ Наружбеница број: 01-739, од 17. јуна 2021. године, Наружбеница број: 01-739/1/5, од 12. јула 2021. године, Уговор број: 01-1043/7, од 10. септембра 2021. године, Уговор број: 01-1287/5, од 3. децембра 2021. године и Уговор број: 01-412/7, од 7. априла 2021. године.

⁹¹ Члан 27 став 1 тачка 1) Закона о јавним набавкама.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Табела број 5: Преглед ревидираних поступака набавки спроведених у 2021. и 2022. години

Редни број	Број набавке	Предмет набавке	Врста предмета набавке	Основ за изузеће од примене Закона о јавним набавкама	Укупна процењена вредност набавке (без ПДВ-а) (у динарима)	Вредност закљученог уговора (без ПДВ-а) (у динарима)	Датум закључења уговора
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	4/2021	Акт о процени ризика катастрофа и План заштите и спасавања	Услуге	Члан 27 Закона о јавним набавкама	416.667	150.000	16.03.2021.
2.	6/2021	Испитивање услова радне околине микроклиме (зимски период)	Услуге	Члан 27 Закона о јавним набавкама	583.333	64.000	31.03.2021.
3.	7/2021	Испитивање опреме за рад	Услуге	Члан 27 Закона о јавним набавкама	583.333	63.360	31.03.2021.
4.	8/2021	Периодични преглед унутрашње гасне инсталације на ТНГ (чист пропан)	Услуге	Члан 27 Закона о јавним набавкама	583.333	32.000	31.03.2021.
5.	10/2021	Испитивање вентила сигурности	Услуге	Члан 27 Закона о јавним набавкама	583.333	39.650	31.03.2021.
6.	13/2021	Испитивање емисионих гасова у котларници	Услуге	Члан 27 Закона о јавним набавкама	583.333	24.000	31.03.2021.
7.	19/2021	Коке носиле за потребе економије	Добра	Члан 27 Закона о јавним набавкама	772.727	654.552	07.04.2021.
8.	38/2021	Свиње у класи за клање	Добра	Члан 27 Закона о јавним набавкама	818.182	189.980	06.07.2021.
9.	38-1/2021	Свиње и прасад за даљи тов	Добра	Члан 27 Закона о јавним набавкама	818.182	209.760	12.07.2021.
10.	53/2021	Прасад и свиње за потребе економије	Добра	Члан 27 Закона о јавним набавкама	556.735	444.150	10.09.2021.
11.	64/2021	Јунад за даљи тов	Добра	Члан 27 Закона о јавним набавкама	781.818	796.006	03.12.2021.
12.	68/2021	Керамичарски радови на подовима кухиње	Радови	Члан 27 Закона о јавним набавкама	833.333	807.798	25.11.2021.
13.	69/2021	Лимарски радови на објектима	Радови	Члан 27 Закона о јавним набавкама	858.333	903.300	16.11.2021.
14.	70/2021	Кровопокривачки радови на објектима	Радови	Члан 27 Закона о јавним набавкама	833.333	994.600	16.11.2021.
15.	38/2022	Летовање корисника	Услуге	Члан 27 Закона о јавним набавкама	995.000	972.000	05.08.2022.
16.	43/2022	Молерски радови (кречење) у павиљонима	Радови	Члан 27 Закона о јавним набавкама	1.250.000	1.454.704	09.09.2022.
Укупно					11.850.975	7.799.860	/

Увидом у узорковану документацију која се односи на набавке на које се Закон о јавним набавкама не примењује утврђено је да је Завод обезбедио конкуренцију.

Завод је обезбедио конкуренцију приликом спровођења узоркованих набавки добара и услуга на које се Закон о јавним набавкама не примењује из 2021. и 2022. године.

3.6. Извештавање о јавним набавкама

Законом о јавним набавкама уређено је да Канцеларија за јавне набавке евидентира податке о поступцима јавних набавки и уговорима о јавним набавкама путем аутоматског прикупљања са Портала јавних набавки, а да је наручилац дужан да евидентира податке о вредности и врсти јавних набавки по сваком основу за изузеће, као и јавних набавки на које се закон не примењује и да збирно објављује на Порталу јавних набавки до 31. јануара текуће године за претходну годину, према упутству које Канцеларија за јавне набавке објављује на својој интернет страници.⁹²

У поступку ревизије утврђено је да је Завод евидентирао податке о поступцима јавних набавки, односно податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона на Порталу јавних набавки.

Завод је евидентирао податке о поступцима јавних набавки, односно податке о вредности и врсти јавних набавки које су изузете од примене закона на Порталу јавних набавки.

⁹² Члан 181 Закона о јавним набавкама.

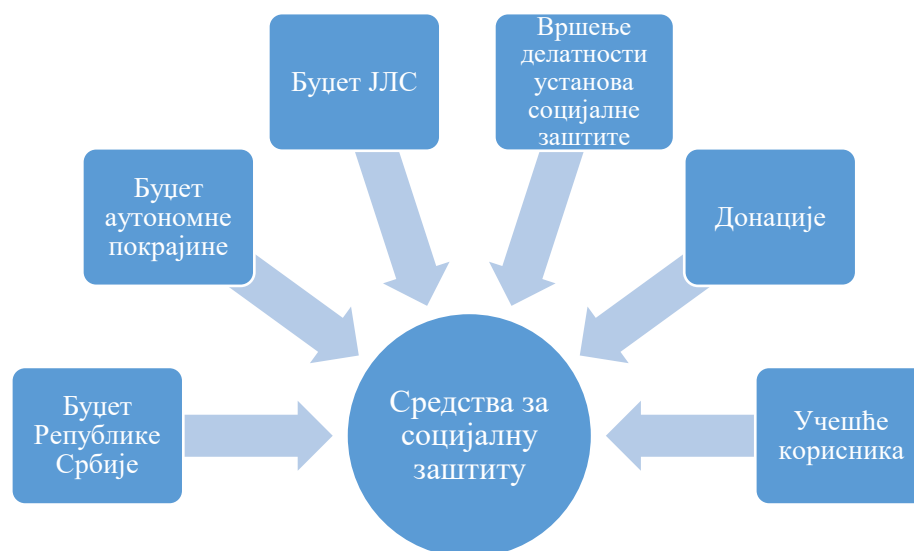
Прилог 4 – Остваривање и распоред прихода

4.1. Правни основ за остваривање прихода

Одредбама члана 2 став 1 тачка 1) Закона о буџетском систему прописано је да је Закон о буџету Републике Србије закон којим се процењују приходи и примања, те утврђују расходи и издаци за једну или три године (капитални издаци исказују се за три године), а доноси га Народна скупштина.

Одредбама члана 22 ст. 1, 4 и 6 Закона о социјалној заштити прописано је да се средства за обављање делатности социјалне заштите обезбеђују у буџету Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и вршењем делатности установа социјалне заштите. Средства за обезбеђивање услуга социјалне заштите могу се прибављати и путем донација, као и уступањем имовине, оснивањем задужбина и фондација, у складу са законом. У обезбеђивању средстава за пружање услуга социјалне заштите учествује и корисник, у обиму и на начин утврђен овим законом.

На наредној слици приказани су сви извори средстава за обављање делатности социјалне заштите.



Слика број 1. Средства за обављање делатности социјалне заштите

Одредбама члана 206 Закона о социјалној заштити прописана су права и услуге социјалне заштите о чијем се обезбеђењу стара Република Србија, и то:

- 1) право на новчану социјалну помоћ;
- 2) право на додатак за помоћ и негу другог лица и право на увећани додаток за помоћ и негу другог лица;
- 3) право на посебну новчану накнаду;
- 4) право на помоћ за оспособљавање за рад;
- 5) услуге породичног смештаја;
- 6) услуге саветовања и обуке хранитеља и усвојитеља;
- 7) услуге домског смештаја;
- 8) услуге становања уз подршку за особе са инвалидитетом, осим у јединицама локалне самоуправе чији је степен развијености утврђен у складу са прописима којима се уређује разврставање јединица локалне самоуправе према степену развијености – изнад републичког просека;

- 9) услуге смештаја за жртве трговине људима;
- 10) право на једнократну помоћ у случају угрожености већег броја грађана.

У буџету Републике Србије обезбеђују се средства за финансирање рада:

- 1) центара за социјални рад – у делу јавних овлашћења;
- 2) установа за домски смештај чији је оснивач Република Србија, односно аутономна покрајина;
- 3) Републичког завода за социјалну заштиту;
- 4) центара за породични смештај и усвојење чији је оснивач Република Србија;
- 5) установа за васпитање деце и омладине;
- 6) Коморе – у делу јавних овлашћења;
- 7) друге установе чији је оснивач Република Србија.

Установе за домски смештај чији је оснивач Република Србија сачињавају годишњи програм рада, на основу кога се врши финансирање. Сагласност на годишњи програм рада установа даје министарство надлежно за социјалну заштиту.⁹³

У поступку ревизије утврђено је да Завод није послао Програм рада за 2022. годину министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти.

Откривена неправилност 11: Завод није послао Програм рада за 2022. годину министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти, што није у складу са одредбама члана 206 Закона о социјалној заштити.

Препорука број 9: Препоручује се одговорним лицима Завода да програм рада достављају министарству надлежном за социјалну заштиту ради давања сагласности на исти.

Одредбама члана 206 став 4 Закона о социјалној заштити прописано је да структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада установа прописује министар надлежан за социјалну заштиту.

Скретање пажње

Законом о социјалној заштити прописано је да структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада установа социјалне заштите прописује министар надлежан за социјалну заштиту.

Министар надлежан за социјалну заштиту није прописао структуру, садржину и друга питања од значаја за сачињавање годишњег програма рада установа социјалне заштите.

Методологију формирања цена услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије прописује Влада. У складу са прописаном методологијом, цену услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије одређује министар надлежан за социјалну заштиту.⁹⁴

Средства за изградњу, одржавање и опремање установа социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије обезбеђују се у буџету Републике Србије.⁹⁵

У трошковима услуге социјалне заштите учествују корисник, сродник који има законску обавезу и могућност издржавања корисника, лица која су преузела обавезу плаћања трошкова пружања услуге и Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе, у складу са овим законом. Корисник домског смештаја учествује у трошковима смештаја свим својим примањима, приходима и имовином. Ако су

⁹³ Члан 206 ст. 3 и 5 Закона о социјалној заштити.

⁹⁴ Члан 210 Закона о социјалној заштити.

⁹⁵ Члан 211 Закона о социјалној заштити.

примања и приходи корисника недовољни за подмирење трошкова смештаја, трошкови смештаја подмирују се из непокретне имовине корисника на начин и по поступку утврђеном у члану 82 ст. 3 и 5 овог закона.⁹⁶

Део средстава за социјалну заштиту обезбеђује се у буџету Републике Србије. Према одредбама члана 28 Закона о буџетском систему, буџет се састоји из општег дела, посебног дела и образложења. Део образложења су програмске информације. Програмске информације садрже описе програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду спровођењем програма, програмских активности и пројеката, као и показатеље учинка за праћење постизања наведених циљева.

Одредбама члана 2 став 1 тач. 58) и 58а) Закона о буџетском систему прописано је да је програм скуп мера које корисници буџетских средстава спроводе у складу са својим кључним надлежностима и утврђеним средњорочним циљевима. Састоји се од независних, али тесно повезаних компонената – програмских активности и/или пројеката. Утврђује се и спроводи од стране једног или више корисника буџетских средстава и није временски ограничен. Програмска активност је текућа и континуирана делатност корисника буџетских средстава, која није временски ограничена. Спровођењем програмске активности се постижу циљеви који доприносе достизању циљева програма. Утврђује се на основу уже дефинисаних надлежности корисника буџетских средстава и мора бити део програма.

Одредбама члана 50 Закона о буџетском систему прописано је да у року од 30 дана од дана ступања на снагу закона о буџету директни корисници буџетских средстава, који су у буџетском смислу одговорни за индиректне кориснике буџетских средстава, врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника.

Ресорно министарство је у законском року обавестило Завод о расподели средстава. Министарство је извршило Расподелу средстава⁹⁷ установама социјалне заштите по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину⁹⁸. Наведеном расподелом средства су распоређена за Раздео 30 – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Програм 0902 – Социјална заштита, Функција 070 – Социјална помоћ угроженом становништву неклассификована на другом месту за: програмску активност 0003 – Права корисника социјалне заштите (директно финансирање права корисника од стране министарства и финансирање права корисника преко центара за социјални рад), програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите и програмску активност 0013 – Подршка раду хранитеља (директно финансирање права корисника од стране министарства и финансирање права корисника преко центара за социјални рад). Ресорно министарство није доставило прилоге са опредељеним наменама због обимности материјала уз расподелу.

Заводу је, првом⁹⁹ и тридесет деветом¹⁰⁰ изменом и допуном расподеле средстава установама социјалне заштите (индиректним корисницима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања) по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину, извршена расподела средстава за материјалне трошкове са Функције 070, Програмска активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину.

⁹⁶ Члан 212 Закона о социјалној заштити.

⁹⁷ Број: 401-00-01638/2021-12, од 20. децембра 2021. године.

⁹⁸ „Службени гласник РС“, бр. 110/21 и 125/22.

⁹⁹ Број: 401-00-01638/1/2021-12, од 4. јануара 2022. године.

¹⁰⁰ Број: 401-00-1638/39/2022-12, од 17. новембра 2022. године.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Расподела средстава из буџета ставља се на располагање установама кроз програмску апликацију Информациони систем извршења буџета – део система управљања јавним финансијама (у даљем тексту: ИСИБ) који обухвата процесе и поступке који се спроводе електронском комуникацијом са Управом за трезор у саставу Министарства финансија. Одобрена средства су учитана у систем по наменама и могу се користити у складу са одобреним апропријацијама.¹⁰¹

Од 1. јануара 2023. године почела је примена Система за припрему, извршење, рачуноводство и извештавање – СПИРИ (у даљем тексту: СПИРИ) који је заменио ИСИБ. СПИРИ је информациони систем који на јединствен начин подржава све активности Министарства финансија и Управе за трезор у вези са буџетом Републике Србије, чиме се поједностављује начин рада корисника и омогућава ефикаснији начин управљања системом јавних финансија.¹⁰²

У поступку ревизије, из ИСИБ-а, преузети су подаци о иницијалним апропријацијама расхода и издатака по програмским активностима који се финансирају из буџета Републике Србије, а чији преглед је дат у следећој табели.

Табела број 6: Преглед иницијалних апропријација по програмским активностима и наменама из извора 01 – буџет Републике Србије

(износи у динарима)	
Економска класификација	Иницијалне апропријације
1	2
<i>Програмска активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите</i>	
411000 – Плате, додаци и накнаде запослених (зараде)	120.746.828
412000 – Социјални доприноси на терет послодавца	19.740.493
413000 – Накнаде у натури	2.364.538
414000 – Социјална давања запосленима	577.834
415000 – Накнаде трошкова за запослене	3.767.590
416000 – Награде запосленима и остали посебни расходи	222.259
421000 – Стални трошкови	40.184.734
422000 – Трошкови путовања	775.597
423000 – Услуге по уговору	3.433.288
424000 – Специјализоване услуге	1.370.017
425000 – Текуће поправке и одржавање	5.724.435
426000 – Материјал	44.743.971
472000 – Накнаде за социјалну заштиту из буџета	31.212.568
482000 – Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате	142.817
Укупно за програмску активност 0005:	275.006.968
<i>Програмска активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите</i>	
426000 – Материјал	2.009.954
512000 – Машине и опрема	14.000.000
Укупно за програмску активност 0015:	16.009.954
Свега:	291.016.922

Финансијски план Завода

Одредбама члана 50 Закона о буџетском систему прописано је да директни корисници буџетских средстава врше расподелу средстава индиректним корисницима у оквиру својих одобрених апропријација и о томе обавештавају сваког индиректног корисника. Директни и индиректни корисници буџетских средстава који доносе финансијске планове на основу закона дужни су да своје финансијске планове ускладе са одобреним апропријацијама у буџету.

¹⁰¹ Члан 2 расподеле средстава и <https://www.trezor.gov.rs/src/services/isib/>.

¹⁰² <https://www.trezor.gov.rs/src/services/spiri/>.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Расподела средстава ставља се на располагање установама кроз ИСИБ и установе су дужне да изврше измене својих финансијских планова у складу са извршеном расподелом средстава.

За средства која се обезбеђују из буџета Републике Србије у ИСИБ-у се учитавају само апропријације расхода, док се за остале изворе средстава у ИСИБ-у учитавају апропријације прихода и апропријације расхода.¹⁰³

Управни одбор Завода донео је Одлуку¹⁰⁴ којом усваја Финансијски план Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“ за 2022. годину. У току 2022. године Управни одбор Завода усвојио је десет измена и допуна финансијског плана.

Завод је својим финансијским планом планирао средства на основу расподела средстава установама социјалне заштите по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину.

У поступку ревизије упоређени су подаци исказани у последњој измени финансијског плана Завода и подаци приказани у ИСИБ-у.

Табела број 7: Преглед утврђених разлика поређењем последње измене финансијског плана и података приказаних у ИСИБ-у

(износи у динарима)				
Конто	Опис	Финансијски план (ФП)	ИСИБ планирано	Разлика
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5 (4-3)</i>
742000	Приходи од продаје добара и услуга	48.000.000	23.000.000	(25.000.000)
744000	Добровољни трансфери од физичких и правних лица	500.000	600.000	100.000
745000	Мешовити и неодређени приходи	121.064.000	102.853.000	(18.211.000)
781000	Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу	78.260.000	80.560.000	2.300.000
791000	Приходи из буџета	260.691.000	267.690.000	6.999.000
	<i>Укупно:</i>	<i>508.515.000</i>	<i>474.703.000</i>	<i>(33.812.000)</i>
411000	Плате, додаци и накнаде запослених	229.095.000	236.005.000	6.910.000
412000	Социјални доприноси на терет послодавца	37.322.000	38.174.000	852.000
413000	Накнаде у натури	2.979.000	2.740.000	(239.000)
414000	Социјална давања запосленима	4.769.000	5.102.000	333.000
415000	Накнада трошкова за запослене	6.634.000	6.954.000	320.000
416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	2.008.000	2.188.000	180.000
421000	Стални трошкови	47.030.000	42.121.000	(4.909.000)
422000	Трошкови путовања	1.800.000	1.801.000	1.000
423000	Услуге по уговору	9.450.000	9.254.000	(196.000)
424000	Специјализоване услуге	8.150.000	6.875.000	(1.275.000)
425000	Текуће поправке и одржавање	7.500.000	6.109.000	(1.391.000)
426000	Материјал	81.807.000	78.233.000	(3.574.000)
472000	Накнаде за социјалну заштиту	27.000.000	29.151.000	2.151.000
482000	Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате	510.000	364.000	(146.000)
483000	Новчане казне	4.084.000	3.964.000	(120.000)
512000	Машине и опрема	19.940.000	17.421.000	(2.519.000)
523000	Роба за даљу продају	44.000.000	12.177.000	(31.823.000)
	<i>Укупно:</i>	<i>534.078.000</i>	<i>498.633.000</i>	<i>(35.445.000)</i>
	<i>Свега:</i>			<i>69.257.000</i>

У поступку ревизије утврђено је да Завод није изменио Финансијски план за 2022. годину у складу са одобреним апропријацијама у ИСИБ-у.

¹⁰³ Корисничко упутство за рад са веб апликацијом „Информациони систем извршења буџета“ – ИСИБ.

¹⁰⁴ Број: 01-18, од 4. јануара 2022. године.

Откривена неправилност 12: Завод није ускладио Финансијски план за 2022. годину са одобреним апропријацијама у Информационом систему извршења буџета – ИСИБ-у за 69.257.000 динара, што није у складу са одредбама члана 50 Закона о буџетском систему.

Препорука број 10: Препоручује се одговорним лицима Завода да финансијски план ускладе са одобреним апропријацијама у Информационом систему извршења буџета – ИСИБ-у.

4.2. Остварени текући приходи Завода у 2022. години

Извештај о извршењу буџета је саставни део Завршног рачуна, како је то утврђено Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова¹⁰⁵. Састављање извештаја се врши на обрасцу чији је назив Извештај о извршењу буџета – Образац 5.

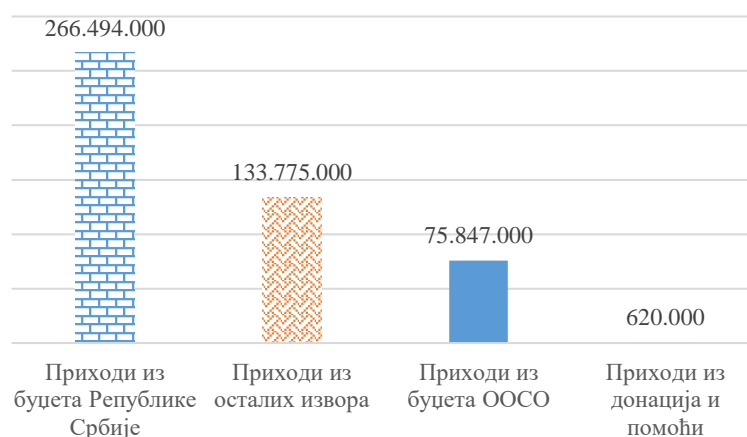
У Извештају о извршењу буџета исказују се подаци о укупно планираним и оствареним приходима и примањима по изворима финансирања, подаци о планираним расходима и издацима и коришћењу средстава по изворима финансирања и утврђује се укупан резултат пословања и резултат по изворима финансирања, као разлика између укупних прихода и примања и укупних расхода и издатака.

Завод је, Управи за трезор у електронској форми кроз информациони систем за подношење финансијских извештаја, поднео:

- 1) Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0005 – Обављање делатности установама социјалне заштите у периоду од 1.1.2022. до 31.12.2022. године;
- 2) Извештај о извршењу буџета за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у периоду од 1.1.2022. до 31.12.2022. године.

Завод је, у Извештајима о извршењу буџета – Обрасци 5, исказао укупно остварене текуће приходе у износу 476.736.000 динара. Приходи су остварени за програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите у износу од 461.236.000 динара и програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у износу од 15.500.000 динара.

На наредном графикону приказани су укупно остварени приходи по изворима финансирања.



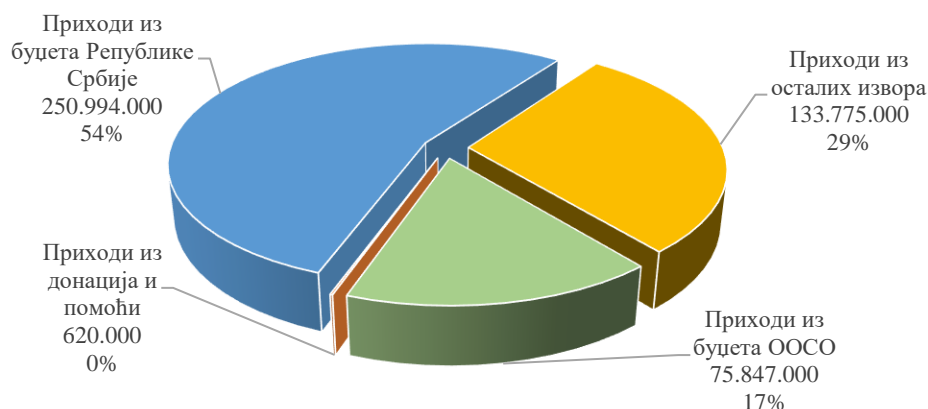
Слика број 2. Структура укупно остварених прихода Завода у 2022. години по изворима финансирања (у динарима)

¹⁰⁵ „Службени гласник РС“, бр. 18/15, 104/18, 151/20, 8/21, 41/21, 130/21 и 17/22.

4.2.1. Програмска активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите

Завод је за обављање делатности социјалне заштите у 2022. години остварио приходе у износу од 461.236.000 динара.

На слици у наставку дата је структура остварених прихода за обављање делатности социјалне заштите по изворима финансирања.



Слика број 3. Структура остварених прихода за обављање делатности социјалне заштите по изворима финансирања¹⁰⁶

4.2.1.1. Приходи из буџета Републике Србије

Завод је у 2022. години за обављање делатности установа социјалне заштите у Извештају о извршењу буџета исказао приходе из буџета Републике Србије у износу од 250.994.034 динара. Остварени приходи су распоређени за извршавање расхода датих у наредној табели.

Табела број 8: Структура расхода за програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите

(износи у динарима)			
Редни број	Опис	Одобрена апропријација расхода	Извршени расходи
1	2	3	4
1.	Плате, додаци и накнаде запослених	121.213.979	121.213.894
2.	Социјални доприноси на терет послодавца	20.228.000	20.226.754
3.	Накнаде у натури	1.839.851	1.839.300
4.	Социјална давања запосленима	3.222.320	3.222.088
5.	Накнаде трошкова за запослене	3.439.156	3.431.507
6.	Награде запосленима и остали посебни расходи	222.259	222.259
7.	Стални трошкови	32.900.000	32.885.525
8.	Трошкови путовања	600.000	595.479
9.	Услуге по уговору	2.050.000	1.845.260
10.	Специјализоване услуге	600.000	599.293
11.	Текуће поправке и одржавање	4.000.000	3.968.580
12.	Материјал	32.662.000	31.797.635
13.	Накнаде за социјалу заштиту из буџета	29.151.321	29.103.679
14.	Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате	60.000	42.781
Укупно:		252.188.886	250.994.034

¹⁰⁶ Колоне извора финансирања према подацима из Извештаја о извршењу буџета у периоду 1. јануар 2022. – 31. децембар 2022. године – Образац 5, програмска активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите.

Завод је установа социјалне заштите намењена смештају одраслих лица ометених у менталном развоју степена теже и тешке менталне ометености и смештају душевно оболелих лица.

Одредбама члана 51 Закона о социјалној заштити прописано је да се домским смештајем кориснику обезбеђује становање и задовољење основних животних потреба, као и здравствена заштита.

Одредбама чл. 68-70 Закона о социјалној заштити прописано је да поступак за коришћење услуге из овог закона коју обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе спроводи центар за социјални рад, по службеној дужности или на захтев корисника. Иницијативу за покретање поступка може поднети свако физичко или правно лице. Месна надлежност центра за социјални рад утврђује се према пребивалишту корисника. Ако водитељ случаја, односно када је то законом и другим прописом одређено – стручни тим центра за социјални рад, процени да корисник има потребу за услугом, центар за социјални рад издаје кориснику Упут за коришћење услуге коју обезбеђује Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: упут за коришћење услуге). Упут за коришћење услуге је јавна исправа којом се корисник упућује на коришћење услуге у установу социјалне заштите, односно код овлашћеног пружаоца услуге социјалне заштите. Ако је процењено да корисник има потребу за више услуга, за сваку услугу издаје се посебан упут.

Одредбама члана 72 Закона о социјалној заштити прописано је да у зависности од социјално-економског статуса корисника плаћање услуге може бити:

- 1) у целости из средстава корисника, његовог сродника или трећег лица;
- 2) уз делимично учешће корисника, његовог сродника, трећег лица или буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе;
- 3) у целости из буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

У складу са одредбама члана 4 Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република¹⁰⁷ цену услуга у установи социјалне заштите и центру за социјални рад, када обезбеђује смештај корисника, чини део средстава која су у установи намењена за:

- 1) материјалне трошкове;
- 2) амортизацију;
- 3) текуће и инвестиционо одржавање;
- 4) нематеријалне трошкове;
- 5) зараде и остала примања запослених у складу са законом и колективним уговором;
- 6) законске обавезе.

Цена се утврђује по кориснику за пун капацитет установе, у складу са условима смештаја.

Ресорно министарство је донело Решење о ценама услуга установа социјалне заштите¹⁰⁸ којим је утврдио месечну и дневну цену услуга установа социјалне заштите. Наведеним Решењем утврђене су месечне цене услуга у Заводу по степену ометености у развоју:

- 1) одрасла лица умерено и теже ометена у развоју (306) – 26.541 динара,
- 2) одрасла лица тешко ометена у развоју (307, 399) – 30.593 динара,
- 3) душевно оболела лица (308) – 28.608 динара.

¹⁰⁷ „Службени гласник РС“, бр. 15/92, 100/93, 12/94, 51/97, 70/03, 97/03, 99/04, 100/04 – испр., 25/05, 77/05, 60/06 и 8/11.

¹⁰⁸ Број: 401-00-775/2020-09, од 25. јуна 2020. године.

Одредбама члана 210 Закона о социјалној заштити прописано је да методологију формирања цена услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије прописује Влада. У складу са прописаном методологијом, цену услуга социјалне заштите које се финансирају из буџета Републике Србије одређује министар надлежан за социјалну заштиту.

У образложењу Решења о ценама услуга установа социјалне заштите из 2020. године донетог од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања наведено је да се од октобра 2015. године цене услуга смештаја нису мењале јер се нису стекли услови за њихову примену, пре свега због рестриктивне буџетске политике.

Финансирање кроз цену услуге смештаја постављено је тако да се буџет Републике Србије јавља увек на крају, односно након што су исцрпљене све друге могућности свих других могућих учесника у погледу плаћања трошкова услуге смештаја, у складу са законом, о чему одлучују надлежни центри за социјални рад. Ово значи да се увек претходно узимају у обзир финансијске, односно економске могућности корисника, законске обавезе њихових сродника и обавезе других правних и физичких лица па тек потом долази на ред буџет Републике Србије. Услуге социјалног рада, у које спада пре свега рад стручних радника са корисницима у установи – психолог, педагог, социјални радник, правник и др., у потпуности се финансирају из буџета Републике Србије, док трошкове здравствених услуга сноси РФЗО.

Према писаном појашњењу¹⁰⁹ поступка пријема корисника у Завод, лице се прима на смештај у Завод на захтев центра за социјални рад са територије општине где лице има пријаву пребивалишта. Комплетна документација уз захтев обухвата обраду социјалне анамнезе од стране стручних радника центра за социјални рад и других личних података од значаја за будућег корисника, медицинску документацију која указује на потребу за смештајем и податак ко ће сносити трошкове смештаја у установи. Одлуку о пријему корисника у Завод доноси Стручни тим Завода, након сагледавања документације и утврђивања индикација. По пријему корисника на смештај, на основу обавештења које му је достављено од стране Завода, надлежни центар за социјални рад доноси решење о смештају, где је прецизирано ко сноси трошкове смештаја, да ли корисник има право на средства за личне потребе (цепарац) и у ком износу (и ако има) на који се текући рачун уплаћују средства.

Одредбом члана 23 ст. 1 и 2 Закона о социјалној заштити прописано је да се о корисницима, правима која су остварили и услугама које су им пружене води евиденција, у складу са овим законом и другим прописима. Евиденција се води у електронском а може и у папирном облику.

Завод води евиденције у три програмске евиденције – Info Bit (детаљна евиденција корисника услуга социјалне заштите), ПИС (евиденција за потребе рачуноводства), а у току је и имплементација јединственог информационог система социјалне заштите за смештај лица. У поступку ревизије извршен је увид у електронске евиденције корисника које се воде у Заводу у апликацијама Info Bit и ПИС. Одговорна лица свакодневно уносе и ажурирају податке у евиденције. Завод води евиденцију о корисницима и у папирном облику.

У наредној табели дат је преглед корисника домског смештаја у току године и на дан 31. децембар 2022. године.

¹⁰⁹ Број: 01-1063, од 11. августа 2023. године.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Табела број 9: Структура корисника смештаја према узрасту и полу¹¹⁰

Редни број	Узраст	Мушки		Женски		Укупно у току године	Укупно на дан 31.12.2022.
		у току године	на дан 31.12.2022.	у току године	на дан 31.12.2022.		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	18-25 год. (млади)	3	3	3	3	6	6
2.	26 -64 год. (одрасли)	394	368	296	283	690	651
3.	65 и више (старији)	103	86	107	99	210	185
	Укупно:	500	457	406	385	906	842

Поред корисника домског смештаја из Републике Србије, у Заводу су смештени и корисници из иностранства (описано у делу 4.2.1.4. Приходи из осталих извора). Преглед је дат у следећој табели.

Табела број 10: Преглед броја корисника домског смештаја према држави сталног боравка пре доласка у Завод на дан 31.12.2022. године

Редни број	Држава сталног боравка пре доласка у Завод	Број корисника
1	2	3
1.	Република Србија	831
2.	Република Црна Гора	10
3.	Федерација Босне и Херцеговине	1
	Укупно:	842

На одабраном узорку проверена је усаглашеност података о корисницима у електронској евиденцији ПИС са подацима из решења којима се признаје право на услугу смештаја. Упоредили смо податке који се односе на статус корисника, начин финансирања и утврђено право на средстава за личне потребе (цепарца).

На одабраном узорку утврђено је да су подаци о корисницима који се воде у Заводу усаглашени са подацима из решења којим се признаје право на смештај.

На основу члана 76 Закона о социјалној заштити, надлежни центар за социјални рад решење о смештају доставља и ресорном министарству што представља основ за обезбеђење средстава из буџета.

Ресорно министарство је 2018. године донело Директиву¹¹¹ којом је ближе уредило да се износ средстава по основу услуга смештаја у установу социјалне заштите утврђује обрачуном у организационој јединици надлежној за обрачун и аутоматску обраду података на основу правно релевантне документације.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију (тзв. листинге) које ресорно министарство месечно доставља Заводу, а која представља основ за обезбеђивање средстава из буџета Републике Србије. Листинг садржи списак корисника који су користили услуге смештаја у установи у месецу за који се листинг доставља, личне податке корисника, податке о утврђеној цени смештаја, податке о износу средстава за личне потребе (цепарца) на који корисник има право, као и детаљне податке о начину плаћања услуге смештаја (плаћање из пензије, учешће сродника, остали приходи, умањења, буџет Републике Србије) и др.

У поступку ревизију утврђено је да Завод нема усвојену процедуру, односно нема успостављене одговарајуће контролне активности, у делу контроле и провере података које доставља ресорно министарство. Према наводима одговорног лица, уколико се уоче

¹¹⁰ Преузето из Годишњег извештаја за смештај одраслих и старијих особа са менталним, интелектуалним, телесним и сензорним тешкоћама за 2022. годину.

¹¹¹ Директива о међусобним обавезама и одговорностима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и установа социјалне заштите – индиректних буџетских корисника у надлежности министарства, Број: 110-00-18/2018-01, од 19. јануара 2018. године.

грешке или пропусти у документацији (листинзима) коју доставља ресорно министарство, Завод припрема и доставља корекције података ресорном министарству. Извршен је увид у листинге за фебруар, јун и август 2022. године као и у корекције података из листинга за септембар 2022. године и упоређени су подаци из листинга са подацима из решења којим је признато право на смештај. Прегледом документације утврђено је да:

1) финансијски подаци у решењима нису усклађени са подацима у документацији (листинзима) коју доставља ресорно министарство, односно решења нису ажурирана са актуелним подацима о номиналном износу цене смештаја нити са номиналним износом средстава за личне потребе (цепарца);

2) код два корисника постоји грешка у уносу личних података корисника у листинге (словне грешке у презимену корисника);

3) је погрешно исплаћена висина средства за личне потребе (цепарац) за два корисника. Решењима је корисницима утврђено право на виши, односно нижи износ у односу на онај који им је исплаћен;

4) за 21 корисника Завод није уредно и редовно контролисао и захтевао корекцију документације (листинга) које добија од ресорног министарства, а који представљају основ за обезбеђење средстава из буџета.

Откривена неправилност 13: Завод нема усвојену процедуру којом је уређен начин и поступак контроле и провере података које доставља ресорно министарство, што је за последицу имало непотпуне и нетачне податке о корисницима и износима који представљају основ за обезбеђење средстава из буџета Републике Србије.

Препорука број 11: Препоручује се одговорним лицима Завода да осмисле, успоставе, примењују и прате контролне активности у делу контроле и провере података у документацији (листинг) коју доставља ресорно министарство.

4.2.1.2. Приходи из буџета ООСО

Завод је у 2022. години остварио приходе из буџета ООСО у износу од 75.847.439 динара. Приходи су остварени од РФЗО-а и Фонда за социјално осигурање војних осигураника (у даљем тексту: Фонд СОВО), што је приказано на следећој слици.



Слика број 4. Трансфери између буџетских корисника на истом нивоу

Приходи од Републичког фонда за здравствено осигурање

Завод је, у 2022. години, остварио приходе од РФЗО-а у износу од 74.985.882 динара.

Одредбама члана 59 Закона о социјалној заштити прописано је да се средства за финансирање здравствених радника и других трошкова здравствене заштите у домовима за смештај чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе обезбеђују у буџету Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, као и код РФЗО-а, у складу са законом и другим прописом.

Одредбама члана 74 Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2022. годину¹¹² (у даљем тексту: Правилник о уговарању) уређено је да уговор са установом социјалне заштите закључује филијала ради обезбеђивања здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за осигурана лица која су смештена у установу социјалне заштите.

Одредбама члана 75 Правилника о уговарању уређено је да се установи социјалне заштите утврђује накнада у укупном износу, на годишњем нивоу, која садржи средства за плате за нормирани медицински кадар, средства за накнаду по основу уговора о радном ангажовању у случајевима када недостатак нормираног медицинског кадра није могуће обезбедити заснивањем радног односа и средства за лекове и санитетски и медицински потрошни материјал. Установи социјалне заштите средства за плате утврђују се сходно члану 13 Правилника о уговарању, за број и структуру здравствених радника који пружају услуге из обавезног здравственог осигурања, са стањем на дан 1. децембар 2021. године, а највише за број и структуру утврђене нормативом кадра, а средства по основу уговора о радном ангажовању из става 1 овог члана, у висини цене рада одговарајућег профила здравственог радника у складу са важећим прописима.

Висина накнаде за пружање здравствених услуга дефинисана је предрачуном средстава за установе социјалне заштите. Предрачуном средстава за установе социјалне заштите за 2022. годину Заводу су опредељена средства у износу од 75.428.000 динара. Одредбом члана 102 Правилника о уговарању уређено је да се установи социјалне заштите признаје накнада у висини испостављених фактура, највише до нивоа уговорених средстава за 2022. годину.

Завод је са РФЗО-ом закључио Уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања за 2022. годину¹¹³ (у даљем тексту: Уговор са РФЗО-ом) на основу достављене понуде, а која садржи број осигураних лица смештених у установи социјалне заштите, број и структуру медицинског кадра који пружа здравствене услуге осигураним лицима, врсту и број здравствених услуга на годишњем нивоу, врсту, количину (по јединици мере) и вредност ампулираних лекова у складу са Листом лекова и санитетског и медицинског потрошног материјала који се користе у лечењу осигураних лица на примарном нову здравствене заштите. У наредној табели дат је преглед података из понуде на основу које је закључен уговор са РФЗО-ом.

Табела број 11: Преглед података из понуде за закључење уговора са Републичким фондом за здравствено осигурање

Број осигураних лица	Кадар ¹¹⁴	Услуге	Лекови (у динарима)	Санитетски и потрошни материјал (у динарима)
1	2	3	4	5
842	53	6.601.352	3.136.093	1.679.920

¹¹² „Службени гласник РС“, бр. 133/21, 46/22, 130/22 и 143/22.

¹¹³ Број: 01-105, од 27. јануара 2022. године.

¹¹⁴ Стање кадра је дато са пресеком на дан 1. децембар 2021. године по следећој структури кадра: лекар опште медицине – 2 запослена, лекар специјалиста – 4 запослена, медицинска сестра/техничар – 46 запослених, физиотерапеут – 1 запослени.

Одредбом члана 12 Уговора са РФЗО-ом дефинисано је да за пружене здравствене услуге установа социјалне заштите испоставља фактуру, а пренос средстава РФЗО врши у року од 60 дана од дана пријема фактуре у Филијали.

Одредбама члана 102 Правилника о уговарању прописано је да се установи социјалне заштите признаје накнада у висини испостављених фактура, највише до нивоа уговорених средстава за 2022. годину. У поступку ревизије утврђено је да је Завод испостављао месечне фактуре РФЗО-у. Извршен је увид у фактуре за март, април и мај 2022. године. РФЗО је у току године вршио преносе по испостављеним фактурама у уговореном року од 60 дана.

Завод има евидентирано потраживање према РФЗО-у у износу од 6.287.801 динара које је евидентирано 30. децембра 2022. године.

Завод и РФЗО су усагласили међусобна потраживања и обавезе спровођењем коначног обрачуна за 2022. годину.

Приходи од Републичког фонда за здравственог осигурања остварени су у складу са закљученим уговором.

Приходи од Фонда за социјално осигурање војних осигураника

Завод је, у 2022. години, остварио приходе од Фонда СОВО у износу од 861.557 динара.

Одредбом члана 6 Уредбе о надлежности, делокругу, организацији и начину пословања фонда за социјално осигурање војних осигураника¹¹⁵ уређено је да Фонд СОВО обезбеђује остваривање права и обавеза из здравственог осигурања војних осигураника и других осигураника и остваривање права на материјално обезбеђење корисника права прописаних законом и општим актима Фонда. Фонд СОВО закључује уговоре са цивилним здравственим установама које пружају здравствене услуге у складу са законом и обезбеђује средства за спровођење здравствене заштите на основу тих уговора.

Завод је остварио приходе од Фонда СОВО на основу закљученог Уговора о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања из 2016. године¹¹⁶.

Уговором су уређени међусобни односи између Фонда СОВО и Завода у вези са пружањем здравствених услуга осигураним лицима на примарном нивоу здравствене заштите, обухваћених обавезним здравственим осигурањем, утврђивање и обрачун накнаде за пружене здравствене услуге. Уговором је дефинисано да се здравствена заштита осигураним лицима смештеним у установи социјалне заштите обезбеђује под истим условима као и за осигуранике РФЗО-а. За пружање здравствених услуга утврђује се накнада у обиму и износу новчаних средстава за рефундирање по осигураннику, које прописује РФЗО у паушалном износу. За извршене услуге здравствене заштите, из обавезног здравственог осигурања, Завод испоставља фактуру коју је Фонд СОВО обавезан да плати у року од 30 дана од дана достављања фактуре.

У поступку ревизије извршен је увид у фактуре за април и мај 2022. године. Завод је у току 2022. године испостављао месечне фактуре које у прилогу садрже списак војних осигураника.

Приходи од Фонда за социјално осигурање војних осигураника остварени су у складу са закљученим уговором.

¹¹⁵ „Службени гласник РС“, бр. 102/11, 37/12, 107/12, 119/13 и 15/23.

¹¹⁶ Број: 01-410/2, од 22. марта 2016. године.

4.2.1.3. Приходи из донација и помоћи

Завод је, у 2022. години, остварио приходе из донација и помоћи у износу од 620.100 динара.

Одредбом члана 2 став 1 тачка 45) Закона о буџетском систему донација је наменски бесповратан приход, који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације.

Одредбама чл. 1 и 2 Закона о донацијама и хуманитарној помоћи¹¹⁷ прописано је да државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације (у даљем тексту: прималац донације и помоћи) могу примати донације и хуманитарну помоћ. Донације и хуманитарна помоћ, у смислу овог закона, могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Ресорно министарство донело је Инструкцију о начину поступања установа социјалне заштите, извештавања и евидентирања у вези са пријемом донација¹¹⁸. Инструкцијом је уређено да је у циљу сврсисходности, уједначеног приступа и праксе и правне сигурности, потребно да установе социјалне заштите општим актом ближе уреде начин и поступак примања донације, извештавање и начин евидентирања. Инструкцијом је уређено да за донације чија вредност не прелази 1.000.000 динара установе социјалне заштите не закључује уговор о донацији, али је обавезно прибављање писмене изјаве донатора о спремности на донацију, односно писма намере донатора и писмени прихват исте од стране примаоца донације – установе социјалне заштите. Донације у новцу уплаћују се на рачун установе социјалне заштите, са посебно дефинисаном наменом.

Завод има усвојену Процедуру о донацијама¹¹⁹.

На основу узорковане документације утврђено је да је приход од донације остварен на основу закључених уговора о донацијама са више различитих донатора. Намена донације је била помоћ организацији јубилеја 50 година рада и постојања установе, као и за прославу дана Завода.

Приходи од донација остварени су у складу са закљученим уговорима о донацијама.

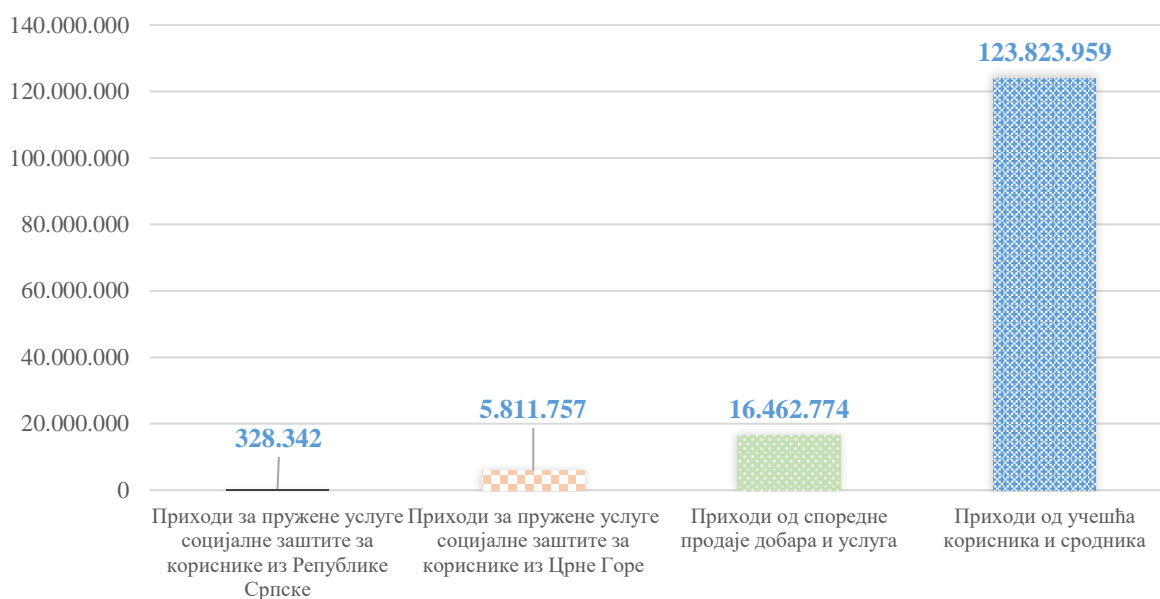
4.2.1.4. Приходи из осталих извора

Завод је, у 2022. години, остварио приходе из осталих извора у износу од 133.774.479 динара. Приходи су остварени од споредне продаје добара и услуга, по основу учешћа корисника и сродника у трошковима услуга социјалне заштите као и за пружене здравствене услуге корисницима из Републике Црне Горе и Федерације Босне и Херцеговине, што је приказано на слици у наставку.

¹¹⁷ „Службени лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 – испр. и 36/02 и „Службени гласник РС“, број 101/05 – др. закон.

¹¹⁸ Број: 401-00-214/2021-09, од 12. фебруара 2021. године.

¹¹⁹ Број: 01-202/2, од 1. марта 2021. године.



Слика број 5. Структура прихода из осталих извора – колона 11 за програмску активност 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите

Приходи од учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите

Завод је, у 2022. години, остварио приходе од учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите у износу од 123.823.959 динара, и то:

- 1) приходи од учешћа корисника – пензија у износу од 96.682.065 динара;
- 2) приходи од учешћа сродника у износу од 19.566.092 динара;
- 3) приходи од учешћа корисника – туђа нега и помоћ у износу од 7.575.802 динара.

Одредбама члана 72 став 1 тач. 1) и 2) Закона о социјалној заштити прописано је плаћање услуга социјалне заштите у целости из средстава корисника, његовог сродника или трећег лица или уз делимично учешће корисника, његовог сродника, трећег лица или буџета Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Као што је описано у делу 4.2.1.1. Приходи из буџета Републике Србије, у поступку ревизије извршен је увид у документацију (тзв. листинге) које ресорно министарство месечно доставља Заводу, а која представља основ како за трансфер средстава из буџета тако и за приходе који се остварују на основу учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите. Листинг садржи списак свих корисника који су користили услуге смештаја у установи у месецу за који се листинг доставља (кориснике из Републике Србије и из иностранства – Република Црна Гора, Федерација Босне и Херцеговине), личне податке корисника, утврђену цену смештаја, износ депарца на који корисник има право, као и детаљне податке о начину плаћања услуге смештаја (плаћање из пензије, учешће сродника, остали приходи, умањења, буџет) и др.

У поступку ревизије извршен је увид у листинге за фебруар, јун и август 2022. године и упоређени су подаци из листинга са подацима из решења којим је признато право на смештај.

Приходи од учешћа корисника и сродника у трошковима социјалне заштите остварени су у складу са решењима којима се признаје право на смештај.

Приходи за пружене услуге социјалне заштите корисницима из Републике Црне Горе

Завод је, у 2022. године, остварио приходе за пружене услуге социјалне заштите корисницима из Републике Црне Горе у укупном износу од 5.811.757 динара за пружене услуге смештаја, здравствене услуге и утрошене лекове и медицински материјал.

Међусобни односи у области социјалног осигурања између Републике Србије и Републике Црне Горе уређује Споразум који је потписан 2006. године¹²⁰. На основу члана 31 став 1 Споразума између Републике Србије и Републике Црне Горе о социјалном осигурању, надлежни органи држава уговорница донели су административни споразум за спровођење Споразума између Републике Србије и Републике Црне Горе о социјалном осигурању.

Надлежни центар за социјални рад са територије Републике Црне Горе упућује захтев за смештај лица са поремећајима у понашању Заводу јер у Републици Црној Гори нема одговарајуће установе за смештај ових лица. По добијању сагласности од стране Завода, надлежни центар за социјални рад доноси решење којим се лице са поремећајима у понашању смешта у Завод, за које се трошкови смештаја финансирају из буџета надлежног министарства Републике Црне Горе. Уговором који се закључује између Завода и надлежног центра за социјални рад Републике Црне Горе регулишу се права и обавезе уговорних страна по основу смештања у Завод штићеника носиоца социјалне заштите.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију која се односи на фактурисане услуге смештаја и здравствене услуге корисницима из Републике Црне Горе (уговор између Завода и надлежног центра за социјални рад, решења о стеченом праву на смештај, фактуре за смештај, фактуре за пружене здравствене услуге, утрошене лекове и медицинска средства). Завод испоставља фактуре за смештај надлежним центрима за социјални рад Републике Црне Горе по ценама утврђеним Решењем¹²¹ ресорног министарства о ценама услуга установа социјалне заштите док се за пружене услуге здравствене заштите и утрошене лекове и медицинска средства испоставља посебна фактура надлежним општинским фондovima здравственог осигурања Републике Црне Горе.

Приходи за пружене услуге социјалне заштите корисницима из Републике Црне Горе остварени су у складу са закљученим уговорима.

Приходи за пружене услуге социјалне заштите за кориснике из Федерације Босне и Херцеговине

Завод је, у 2022. години, остварио приходе за пружене услуге социјалне заштите корисника из Федерације Босне и Херцеговине у укупном износу од 328.342 динара за пружене услуге смештаја.

Међусобни односи у области социјалног осигурања између Републике Србије и Федерације Босне и Херцеговине уређује Споразум који је потписан 2002. године а који је ратификован Законом¹²².

¹²⁰ Објављен је у „Службеном гласнику РС – Међународни уговори“, број 102/07 од 07. новембра 2007. године. По извршеној размени инструмената о потврђивању, сагласно одредбама овог споразума, 1. јануара 2008. године ступио је на снагу Споразум између Републике Србије и Републике Црне Горе о социјалном осигурању.

¹²¹ Број: 401-00-775/2020-09, од 25. јуна 2020. године.

¹²² Закон о ратификацији Споразума између Савезне Републике Југославије и Босне и Херцеговине о социјалном осигурању објављен је у „Службеном гласнику СЦГ – Међународни уговори“, број 7/03.

Надлежни центар за социјални рад је донео решење којим се кориснику утврђује право на смештај у Заводу. Трошкове смештаја сноси надлежни центар за социјални рад. Завод и надлежни центар за социјални рад потписали су уговор којим су регулисана права и обавезе уговорних страна по основу смештања штићеника у завод.

У поступку ревизије извршен је увид у документа у вези са оствареним приходима за једног корисника (уговор између Завода и надлежног центра за социјални рад, решење о признатом праву на смештај, негу, медицинску и социјалну рехабилитацију, фактуре за смештај). Завод је, у току 2022. године, испостављао фактуре за смештај надлежном центру за социјални рад по ценама утврђеним Решењем ресорног министарства о ценама услуга установа социјалне заштите. Завод није, у току 2022. године, фактурисао надлежном општинском фонду за здравствено осигурање здравствене услуге и утрошене лекове и медицинска средства за једног корисника, што је за последицу имало мање остварен приход најмање у износу од 77.500 динара.

Одредбом члана 49 став 3 Закона о буџетском систему прописано је да су директни и индиректни корисници буџетских средстава обавезни да обезбеде потпуно и правовремено, на дан реализације, уплаћивање прихода и примања буџета из оквира своје надлежности на прописани рачун одговарајућег консолидованог рачуна трезора, за потребе распоређивања у буџету, у складу са законом.

Откривена неправилност 14: Завод, у току 2022. године, није фактурисао пружене здравствене услуге и утрошене лекове и медицинска средства. На овај начин Завод је остварио приходе у мањем износу од 77.500 динара, што није у складу са чланом 49 став 3 Закона о буџетском систему.

Предузете мере у поступку ревизије: Одговорна лица Завода су предузела мере и активности да се здравствене услуге и утрошени лекови и медицинска средства фактуришу. Достављен је Рачун број: 2023-00753 од 7. августа 2023. године са прилозима (месечни обрачун цене здравствених услуга, спецификација утрошених лекова и медицинског материјала у установи, курсна листа на дан фактурисања).

Приходи од трговине (кантина)

Одредбом члана 22 став 3 Закона о социјалној заштити прописано је да установе социјалне заштите и пружаоци услуга социјалне заштите, уз претходно прибављену сагласност оснивача, могу обављати и другу врсту делатности сагласну основној делатности и располагати приходима, у складу са законом.

Министарство надлежно за социјалну заштиту дало је сагласност¹²³ да Завод може обављати и делатности које нису у делокругу основне делатности установа за смештај корисника, уколико нису од битног утицаја, односно чије пружање се може организовати на начин да битно утиче на квалитет и квантитет пружања услуга социјалног рада и других услуга корисницима. Завод је, између осталог, добио сагласност за проширење делатности – трговина (кантина).

Завод је, у току 2022. године, остварио приходе у износу од 16.462.774 динара продајом робе широке потрошње (прехрамбених и непрехрамбених производа) у трговини (кантини) која се налази у кругу Завода.

¹²³ Број: 112-01-00367/2005-09, од 25. новембра 2005. године.

У поступку ревизије обишли смо просторије трговине (кантине) у којој корисници могу да купе пецива, сухомеснате и кондиторске производе, безалкохолна пића, средства за личну хигијену. Промет се обавља преко фискалне касе и води се благајнички дневник. Приходи остварени продајом користе се за снабдевање трговине (кантине) (описано у делу 4.3.3.5. Издаци за нефинансијску имовину).

Приходи од трговине (кантина) остварени су у складу са датом сагласношћу министарства надлежног за социјалну заштиту.

4.2.2. Програмска активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите

Заводу је расподелом средстава установама социјалне заштите по Закону о буџету Републике Србије за 2022. годину извршена расподела средстава за материјалне трошкове са Функције 070, Програмска активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите.

Завод је, у 2022. години, по основу подршке раду установа социјалне заштите остварио приходе у износу од 15.500.000 динара из буџета Републике Србије.

4.2.2.1. Приходи из буџета Републике Србије

Завод је, у 2022. години, по основу подршке раду установа социјалне заштите у Извештају о извршењу буџета исказао приходе из буџета Републике Србије у износу од 15.500.000 динара. Остварени приходи су распоређени за извршавање расхода датих у наредној табели.

Табела број 12: Структура расхода за програмску активност 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите

(износи у динарима)			
Редни број	Опис	Одобрена апропријација расхода	Извршени расходи
1	2	3	4
1.	Материјали за одржавање хигијене и угоститељство	2.010.000	2.010.000
2.	Административна опрема	1.680.000	1.680.000
3.	Опрема за јавну безбедност	11.810.000	11.810.000
Укупно:		15.500.000	15.500.000

Приходи по основу подршке раду установа социјалне заштите остварени су у складу са расподелом средстава установама социјалне заштите.

4.2.3. Последице неизмирења обавезе учешћа у трошковима услуга

Одредбама члана 215 Закона о социјалној заштити прописано је да ако обвезник учешћа у трошковима домског смештаја корисника упућеног преко центра за социјални рад не врши уплату у складу са уговором, односно одлуком суда, пружалац услуге у року од 30 дана од дана доспелости потраживања покреће поступак за наплату пред надлежним судом. Пошто наплати трошкове по одлуци суда, пружалац услуге дужан је да добијени новчани износ врати у буџет Републике Србије у року од 15 дана од дана наплате. Пружалац услуге домског смештаја издаје упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања доставља га министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда.

У наредној табели дат је преглед потраживања од купаца која се воде у помоћним књигама Завода на дан 31. децембар 2022. године.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

Табела број 13: Преглед потраживања Завода на дан 31. децембар 2022. године

(износи у динарима)			
Редни број	Назив конта	Износ	Појашњење ¹²⁴
1	2	3	4
1.	Потраживања од купаца – пензије	497.631	Односи се на потраживања од корисника која се наплаћују из њихових пензија. У питању су корисници који су скорије смештени и потребно је време да се пензије усмере на Завод.
2.	Потраживања од купаца – сродници	10.012.860	Односи се на потраживања од корисника која се наплаћују од сродника корисника смештаја, а представљају дуговања која се не плаћају редовно или се плаћају мање од задужења.
3.	Потраживања од купаца – буџет	16.068.217	Односи се на укалкулисана потраживања према буџету за децембар 2022. године која су раздужена јануара следеће године.
4.	Потраживања од купаца – остали приходи	1.256.475	Односи се на потраживања која се наплаћују из осталих прихода а последица су задужења на осталим приходима, а уплате стижу на име пензија.
5.	Потраживања од купаца – здравство	6.391.150	Односи се на потраживања према РФЗО-у и Фонду СОВО за децембар 2022. године.
6.	Потраживања од купаца у иностранству – смештај корисника	631.590	Односи се на потраживања за смештај за кориснике из Црне Горе из 2022. године.
		1.244.864	Односи се на потраживања за смештај за кориснике из Црне Горе из ранијег периода.
7.	Потраживања од купаца – Република Црна Гора – здравство	833.472	Односи се на провизију Народне банке Србије за плаћања у инострану валути у периоду 2012. – 2022. године.
		279.020	Односи се на потраживања за здравствене услуге за кориснике смештаја из Црне Горе из ранијег периода.
		36.712	Односи се на провизију Народне банке Србије за плаћања у инострану валути.

У поступку ревизије дато је појашњење¹²⁵ да су обавештења о стању дуга на име уплате цене смештаја за кориснике који не испуњавају своју обавезу плаћања редовно, сходно решењу центра за социјални рад, сродницима и центрима за социјални рад, послата током 2019. године. Потраживања за које је потребно покренути поступке пред судовима износе најмање 10.012.860 динара и односе се на потраживања од корисника која се наплаћују од сродника корисника смештаја, а представљају дуговања која се не плаћају редовно или се плаћају мање од задужења.

Завод води евиденцију покренутих поступака против дужника по свим основама у којој је евидентирано шест поступака у вредности од 3.091.115 динара за период 2014. – 2022. године. Завод није покренуо поступке за наплату потраживања у износу од 6.921.745 динара.

Завод није, за лица за која је покренуо поступак наплате учешћа у трошковима домског смештаја, издао упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања га доставио министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда.

Откривена неправилност 15: Завод није покренуо поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника који нису вршили уплате у складу са уговором, односно одлуком суда у року од 30 дана од дана доспелости потраживања у износу од 6.921.745 динара, што није у складу са чланом 215 Закона о социјалној заштити.

¹²⁴ Појашњење Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“ Државној ревизорској институцији достављено електронском поштом 11. септембра 2023. године.

¹²⁵ Писано изјашњење Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“ Државној ревизорској институцији, Број: 01-1217, од 8. септембра 2023. године.

Препорука број 12: Препоручује се одговорним лицима Завода да покрећу поступке пред надлежним судом за наплату учешћа у трошковима домског смештаја корисника у складу са одредбама Закона о социјалној заштити.

Откривена неправилност 16: Завод није, за лица за која је покренуо поступак наплате учешћа у трошковима домског смештаја, издао упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и у року од 30 дана од дана доспелости потраживања га доставио министарству надлежном за социјалну заштиту ради плаћања трошкова услуге из буџета Републике Србије до њихове наплате преко суда, што није у складу са чланом 215 Закона о социјалној заштити.

Препорука број 13: Препоручује се одговорним лицима Завода да, за лица за која покрећу поступак наплате учешћа у трошковима домског смештаја корисника, издају упут за коришћење услуге, измењен у делу који се односи на учешће у трошковима смештаја, и да га у прописаном року достављају министарству надлежном за социјалну заштиту у складу са одредбама Закона о социјалној заштити.

4.3. Распоред остварених текућих прихода Завода у 2022. години

Директивом о међусобним обавезама и одговорностима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и установа социјалне заштите – индиректних буџетских корисника у надлежности министарства уређено је да се извршавање буџета врши у складу са одобреним апропријацијама у Закону о буџету Републике Србије за одређену годину и одобреним месечним квотама од стране Министарства финансија – Управе за трезор. Трансфер средстава врши се на основу решења које сачињава сектор надлежан за област социјалне заштите. Трансфер средстава врши се, између осталог, установама за смештај корисника за финансирање:

- 1) рада установа;
- 2) услуга смештаја у установу социјалне заштите;
- 3) инвестиционих улагања у објекте и опрему;
- 4) отпремнина при одласку у пензију и јубиларне награде и др.¹²⁶

Правилником о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република утврђено је да је део средстава која се обезбеђују из цене услуга у установама социјалне заштите за смештај корисника намењен за:

- 1) материјалне трошкове;
- 2) амортизацију;
- 3) текуће и инвестиционо одржавање;
- 4) нематеријалне трошкове;
- 5) зараде и остала примања запослених у складу са законом и колективним уговором;
- 6) законске обавезе.

Одредбом члана 2 став 1 тачка 31) Закона о буџетском систему прописано је да је апропријација, од стране Народне скупштине, односно скупштине локалне власти, законом о буџету Републике Србије, односно одлуком о буџету локалне власти, дато овлашћење Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти, за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину, односно износ средстава утврђен у финансијском плану организације за обавезно социјално осигурање за одређене

¹²⁶ Чл. 7-9 Директиве о међусобним обавезама и одговорностима Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и установа социјалне заштите – индиректних буџетских корисника у надлежности министарства.

намене. Такође је прописано да се апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Расподела средстава из буџета ставља се на располагање установама кроз програмску апликацију ИСИБ који обухвата процесе и поступке који се спроводе електронском комуникацијом са Управом за трезор у саставу Министарства финансија. Одобрена средства су учитана у систем по наменама и могу се користити у складу са одобреним апропријацијама.¹²⁷

4.3.1. Распоред остварених текућих прихода по програмској активности 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите

Завод је, у 2022. години, по програмској активности 0005 – Обављање делатности установа социјалне заштите, извршио:

- 1) расходе за запослене у износу од 289.042.000 динара;
- 2) расходе за коришћење услуга и роба у износу од 129.866.000 динара;
- 3) расходе за социјално осигурање и социјалну заштиту у износу од 29.104.000 динара;
- 4) остале расходе у износу од 4.161.000 динара;
- 5) издатке за нефинансијску имовину у износу од 13.657.000 динара.

4.3.1.1. Расходи за запослене

Завод је, у 2022. години, извршио расходе за запослене у укупном износу од 289.042.000 динара. Расходи су извршени:

- 1) на терет буџета Републике Србије у износу од 150.155.000 динара;
- 2) на терет буџета ООСО у износу од 67.950.000 динара;
- 3) из осталих извора у износу од 70.937.000 динара.

Структура расхода за запослене дата је у наредној табели.

Табела број 14: Структура расхода за запослене

(износи у динарима)					
Конто	Опис	Расходи на терет буџета Републике Србије	Расходи на терет буџета ООСО	Расходи из осталих извора	Укупно
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6 = (3+4+5)</i>
411000	Плате, додаци и накнаде запослених	121.214.000	58.487.000	55.006.000	234.707.000
412000	Социјални доприноси на терет послодавца	20.226.000	9.463.000	8.234.000	37.923.000
413000	Накнаде у натури	1.839.000	-	738.000	2.577.000
414000	Социјална давања запосленима	3.222.000	-	1.804.000	5.026.000
415000	Накнада трошкова за запослене	3.432.000	-	3.461.000	6.893.000
416000	Награде запосленима и остали посебни расходи	222.000	-	1.694.000	1.916.000
410000	Расходи за запослене	150.155.000	67.950.000	70.937.000	289.042.000

¹²⁷ Члан 2 расподеле средстава и <https://www.trezor.gov.rs/src/services/isib/>.

Расходи за плате, додатке и накнаде запослених и социјалне доприносе на терет послодавца

Број извршилаца на пословима пружања услуга социјалног рада утврђен је Решењем¹²⁸ ресорног министарства. Укупно утврђен број извршилаца је 223 а њихове плате се финансирају из буџета Републике Србије (31 запослени) и из цене смештаја (192 запослена). У наставку је дат табеларни приказ радних места чије се плате финансирају из буџета Републике Србије.

Табела број 15: Структура радника Завода чије се плате финансирају из буџета Републике Србије

Редни број	Радно место	Број радника
1	2	3
1.	Директор	1
2.	Социјални радник	8
3.	Правник	1
4.	Дефектолог	3
5.	Радни инструктор	10
6.	Радни терапеут	8
	Укупно:	31

Финансирање плата наведених радника врши се за попуњена радна места.

Као што је напред наведено, Решењем је утврђен и број извршилаца у установи чије се плате финансирају из цене смештаја корисника. У табели је дат преглед радних места чије се плате финансирају из цене смештаја корисника.

Табела број 16: Структура радника Завода чије се плате финансирају из цене смештаја корисника

Редни број	Радно место	Број радника
1	2	3
1.	Неговатељица	77
2.	Радник на финансијско-рачуноводственим пословима, пословима набавке и складиштења	8
3.	Административни радник	3
4.	Главни кувар	1
5.	Кувар	16
6.	Помоћни радник у кухињи – сервирка	10
7.	Пегларка – праља – шивач	21
8.	Спремачица	32
9.	Радник на пословима одржавања објеката и опреме	6
10.	Ложач	2
11.	Портир – телефониста – чувар	4
12.	Пољопривредни техничар	2
13.	Пољопривредни радник	2
14.	Берберин – фризер	4
15.	Возач – аутомеханичар	2
16.	Организатор службе исхране и хигијене	1
17.	Радник на пословима заштите на раду	1
	Укупно:	192

Финансирање плата наведених радника вршиће се сразмерно учешћу буџета Републике Србије у укупним приходима које установа остварује по основу цене смештаја, и то према стварном броју запослених радника и њиховој стручној спреми, а највише до утврђеног броја радника према решењу.

Део укупног кадра Завода је и медицински кадар чије се плате финансирају од стране РФЗО-а, на основу закљученог уговора¹²⁹. Поступак уговарања пружања и финансирања здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања је описан у делу 4.2.1.2. Приходи из буџета ООСО.

¹²⁸ Број: 112-01-367/05-09, од 24. октобра 2005. године.

¹²⁹ Број: 01-105, од 27. јануара 2022. године.

Извештај о ревизији правилности пословања Завода за смештај одраслих „Мале Пчелице“, Крагујевац у делу који се односи на набавке добара, услуга и радова у 2021. и 2022. години и остваривање и распоред прихода у 2022. години

У наредној табели дат је преглед медицинских радника из понуде за закључење уговора са РФЗО-ом.

Табела број 17: Структура кадра Завода чије се плате финансирају из средстава РФЗО-а

Редни број	Структура кадра	Број нормираних радника по структури занимања	Стање броја медицинских радника по структури занимања			
			Неодређено	Одређено	Уговор о радном ангажовању	
1	2	3	4	5	6	7 = 4+5+6
1.	Лекар опште медицине	3	1	1	-	2
2.	Лекар специјалиста	2	4	-	-	4
3.	Медицинска сестра / техничар	49	46	-	-	46
4.	Физиотерапеут	1	1	-	-	1
	Укупно:	55	52	1	-	53

У поступку ревизије извршен је увид у програмску апликацију обрачуна плата и рекапитулације обрачуна плата за фебруар, јун, август, новембар и децембар 2022. године. У наредној табели дат је преглед одобреног, односно уговореног броја запослених за обављање послова у 2022. годину.

Табела број 18: Преглед броја запослених који су примили плату у узоркованим месецима

Месец исплате	Буџет		РФЗО	
	Одобрено	Исплаћено	Одобрено	Исплаћено
1	2	3	4	5
Фебруар		205 са БО		53
Јун		210 или 216 са БО		52 или 53 са БО
Август	223	211 или 217 са БО	53	53 или 54 са БО
Новембар		212 или 219 са БО		52
Децембар		211 или 219 са БО		53

Број извршилаца којима је обрачуната и исплаћена плата, у тестираним месецима, је у оквиру броја извршилаца који је одобрен решењем ресорног министарства и уговором са РФЗО-ом.

На одабраном узорку утврђено је да је број извршилаца којима је обрачуната и исплаћена плата, у тестираним месецима, у оквиру броја извршилаца који је одобрен решењем ресорног министарства и уговором са Републичким фондом за здравствено осигурање.

Завод је, у 2022. години, извршио расходе за плате, додатке и накнаде запослених и социјалне доприносе на терет послодавца у укупном износу од 272.630.000 динара. Расходи су извршени:

- 1) на терет буџета Републике Србије у износу од 141.440.000 динара;
- 2) на терет буџета ООСО у износу од 67.950.000 динара;
- 3) из осталих извора у износу од 63.240.000 динара.

Завод је извршио расходе за плате, додатке и накнаде запослених и социјалне доприносе на терет послодавца у складу са одобреним апропријацијама.

Отпремнине и помоћи

Завод је, у 2022. години, извршио расходе за отпремнине и помоћи у износу од 2.044.000 динара за седам запослених.

Одредбама члана 119 Закона о раду¹³⁰ и члана 67 Посебног колективног уговора за социјалну заштиту¹³¹ прописана је обавеза послодавца да исплати запосленом отпремнину при одласку у пензију.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију везану за остваривање права на отпремнине при одласку у пензију за запослене који су стекли услов за старосну и инвалидску пензију због потпуног губитка пословне способности.

Завод је извршио расходе за отпремнине при одласку у пензију у складу са одобреним апропријацијама.

Једнократна помоћ од 10.000 динара здравственим радницима и запосленима у установама социјалне заштите

Завод је, у 2022. години, извршио расходе за једнократну помоћ запосленим здравственим радницима и запосленима у установама социјалне заштите у укупном износу од 2.982.000 динара.

Једнократне помоћи су исплаћене на основу Закључка¹³² о сагласности да се запосленим здравственим радницима у установама социјалне заштите за смештај корисника чији је оснивач Република Србија, односно надлежни орган аутономне покрајине, исплати једнократна новчана помоћ у висини од 10.000 динара по запосленом здравственом раднику, који је донела Влада и Закључка¹³³ о сагласности да се запосленима у установама социјалне заштите чије се радно ангажовање у потпуности или делимично финансира средствима из буџета Републике Србије исплати једнократна новчана помоћ у висини од 10.000 динара по запосленом.

Одредбама члана 58 Закона о буџетском систему прописано је да се расход и издатак из буџета заснива на рачуноводственој документацији као и да правни основ у складу са законом и износ преузетих обавеза, који проистичу из изворне рачуноводствене документације, морају бити сачињени и потврђени у писаној форми пре плаћања обавезе.

Одредбама чл. 192 и 193 Закона о раду прописано је да о правима, обавезама и одговорностима запослених у правном лицу одлучује надлежни орган код послодавца, односно лице утврђено законом или општим актом послодавца или лице које они овласте и да се запосленом у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности, са образложењем и поуком о правном леку.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију везану за исплату једнократне помоћи по оба наведена закључка. Утврђено је да директор Завода није доносила решења о исплати једнократних помоћи запосленима.

Откривена неправилност 17: Завод је, у 2022. години, извршио расходе за једнократне помоћи запосленима у износу од 2.982.000 динара без донетих решења о остваривању права на наведену врсту солидарне помоћи, односно без валидне рачуноводствене документације, што није у складу са одредбама члана 58 Закона о буџетском систему и чл. 192 и 193 Закона о раду.

¹³⁰ „Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење.

¹³¹ „Службени гласник РС“, бр. 29/19 и 60/20.

¹³² 05 Број: 401-202/2022, од 13. јануара 2022. године.

¹³³ 05 Број: 401-3169/2022, од 14. априла 2022. године.

Препорука број 14: Препоручује се одговорним лицима Завода да расходе за солидарну помоћ запосленима која се односи на једнократне помоћи по закључцима Владе Републике Србије извршавају на основу решења о остваривању права, односно на основу валидне рачуноводствене документације, како је то прописано одредбама Закона о буџетском систему и Закона о раду.

Накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада

Завод је, у 2022. години, извршио расходе по основу накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у износу 6.893.000 динара, од чега је износ од 3.432.000 финансиран из буџета ресорног министарства а износ од 3.461.000 динара из средстава остварених из цене смештаја.

У поступку ревизије, на одабраном узорку, извршено је тестирање расхода за накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада.

Завод је извршио расходе за накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у складу са одобреним апропријацијама.

Јубиларне награде

Завод је, у 2022. години, извршио расходе за јубиларне награде у износу од 1.748.000 динара за 16 запослених.

Одредбама члана 192 Закона о раду и члана 68 Посебног колективног уговора за социјалну заштиту прописано је да је послодавац дужан да запосленом исплати јубиларну награду у процентуалном износу од просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику.

У поступку ревизије извршен је увид у документацију везану за остваривање права на јубиларне награде свих запослених који су стекли право у 2022. години (16 запослених).

Завод је извршио расходе за јубиларне награде у складу са одобреним апропријацијама.

Накнаде члановима управног одбора

Завод је, у 2022. години, извршио расходе за накнаде члановима управног одбора у износу од 168.000 динара.

Висина накнаде дефинисана је одлукама о висини накнаде за рад председника и чланова Управног одбора Завода¹³⁴.

У поступку ревизије, на одабраном узорку, извршен је увид у документацију везану за исплату накнаде члановима Управног одбора.

Завод је извршио расходе за накнаду за рад члановима Управног одбора у складу са одобреним апропријацијама.

4.3.1.2. Расходи за коришћење услуга и роба

Завод је, у 2022. години, извршио расходе за коришћење услуга и роба у укупном износу од 129.866.000 динара. Расходи су извршени:

- 1) на терет буџета Републике Србије у износу од 71.692.000 динара;
- 2) на терет буџета ООСО у износу од 5.051.000 динара;
- 3) из донација и помоћи у износу од 400.000 динара;
- 4) из осталих извора у износу од 52.723.000 динара.

¹³⁴ Број: 01-109,1 од 27. августа 2019. године и Број: 01-908/2, од 08. јула 2022. године.

Структура расхода за коришћење услуга и роба дата је у наредној табели.

Табела број 19: Структура расхода за коришћење услуга и роба

(износи у динарима)						
Конто	Опис	Расходи на терет буџета Републике Србије	Расходи на терет буџета ООСО	Расходи из донација и помоћи	Расходи из осталих извора	Укупно
1	2	3	4	5	6	7 = (3+4+5+6)
421000	Стални трошкови	32.886.000	-	-	9.188.000	42.074.000
422000	Трошкови путовања	595.000	-	-	1.190.000	1.785.000
423000	Услуге по уговору	1.846.000	-	400.000	6.504.000	8.750.000
424000	Специјализоване услуге	599.000	-	-	5.426.000	6.025.000
425000	Текуће поправке и одржавање	3.968.000	-	-	1.542.000	5.510.000
426000	Материјал	31.798.000	5.051.000	-	28.873.000	65.722.000
420000	Коришћење услуга и роба	71.692.000	5.051.000	400.000	52.723.000	129.866.000

У поступку ревизије извршен је увид у набавке и јавне набавке добара и услуга на основу којих су извршени расходи за коришћење услуга и роба (описано у Прилогу 3 – Набавке добара, услуга и радова).

Завод је извршио расходе за коришћење услуга и роба у складу са одобреним апропријацијама.

4.3.1.3. Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту

Завод је, у 2022. години, извршио расходе за социјално осигурање и социјалну заштиту у износу од 29.104.000 динара. Расходи су у целости извршени из буџета Републике Србије и односе се на накнаде из буџета за становање и живот, односно на средства за личне потребе кориснику домског смештаја (цепарац).

Одредбама члана 214 Закона о социјалној заштити прописано је да се кориснику домског смештаја и кориснику породичног смештаја обезбеђују средства за личне потребе у износу који утврђује министар надлежан за социјалну заштиту.

Одредбама члана 8 Правилника о учешћу сродника у издржавању корисника права у социјалној заштити¹³⁵ уређено је да се кориснику без прихода који је смештен у установу социјалне заштите, односно у другу породицу, осим кориснику тешко ментално ометеном у развоју и детету до седме године старости, обезбеђују средства за личне потребе у процентуалном износу од просечне зараде остварене по запосленом у Републици у претходном месецу, и то:

- 1) 5,5% за децу и омладину и
- 2) 3,5% за одрасла лица.

Корисницима који у смештају учествују личним средствима обавеза учешћа умањује се за износ утврђен у ставу 1 тачка 1) овог члана.

Директор Завода донео је Одлуку о формирању комисије за поделу цепарца¹³⁶. Комисију чини пет чланова са задатком да врше исплату цепарца корисника након достављених спискова корисника свих павиљона, а на основу листинга који пристигну из надлежне службе ресорног министарства. Саставни део одлуке је Процедура рада Комисије за исплату цепарца корисницима. На основу листинга које доставља ресорно министарство стручни радници сачињавају спискове корисника. Корисници се изјашњавају о начину на

¹³⁵ „Службени гласник РС“, бр. 36/93, 88/93, 20/94, 35/97, 61/01, 99/04, 100/04 – испр. и 10/06.

¹³⁶ Број: 01-1272, од 26. септембра 2017. године.

који желе да им буде исплаћен новац и потписују изјаву, односно остављају отисак палца. Стручни радници на павиљону спискове достављају благајнику. Евиденција о исплатама средстава за личне потребе корисника смештаја (цепарац) води се електронски кроз програм ПИС.

Средства за личне потребе корисника смештаја (цепарац) се исплаћује на два начина, и то уплатама на текуће рачуне корисника као и исплатама у готовини за кориснике који немају отворене текуће рачуне. Исплате у готовини евидентирају се кроз благајнички дневник.

У поступку ревизије извршен је преглед документације везане за исплату средстава за личне потребе корисника смештаја (цепарац). Прегледане су рекапитулације обрачуна средстава за личне потребе корисника смештаја (цепарац) за август 2022. године (збирна рекапитулација и рекапитулације по павиљонима), спискови за исплату по павиљонима, благајнички дневници за исплате на руке, признанице као и изводи текућег рачуна.

Завод је извршио расходе за социјално осигурање и социјалну заштиту у складу са одобреним апропријацијама.

4.3.1.4. Остали расходи

Завод је, у 2022. години, извршио остале расходе у укупном износу од 4.161.000 динара. Расходи су извршени:

- 1) на терет буџета Републике Србије у износу од 43.000 динара и
- 2) из осталих извора у износу од 4.118.000 динара.

Структура осталих расхода дата је у наредној табели.

Табела број 20: Структура осталих расхода

(износи у динарима)						
Конто	Опис	Расходи на терет буџета Републике Србије	Расходи на терет буџета ООСО	Расходи из донација и помоћи	Расходи из осталих извора	Укупно
1	2	3	4	5	6	7 = (3+4+5+6)
482000	Порези, обавезне таксе, казне, пенали и камате	43.000	-	-	155.000	198.000
483000	Новчане казне и пенали по решењу судова	-	-	-	3.963.000	3.963.000
480000	Остали расходи	43.000	-	-	4.118.000	4.161.000

У поступку ревизије утврђено је да се највећи део расхода односи на исплату трошкова парничног поступка по пресуди Апелационог суда у Крагујевцу, ради поништења решења о отказу уговора о раду из 2016. године.

Завод је извршио остале расходе у складу са одобреним апропријацијама.

4.3.1.5. Издаци за нефинансијску имовину

Завод је, у 2022. години, извршио издатке за нефинансијску имовину у укупном износу од 13.657.000 динара. Издаци су у потпуности извршени из осталих извора, и то:

- 1) за машине и опрему у износу од 1.536.000 динара и
- 2) за залихе робе за даљу продају у износу од 12.121.000 динара.

У поступку ревизије, на одабраном узорку, извршен је увид у документацију везану за извршење издатака (фактуре добављача са прилозима, уговоре о набавци робе). Издаци су извршени за набавку робе широке потрошње ради снабдевања трговине (кантине) која се налази у кругу Завода (описано у делу 4.2.1.4. Приходи из осталих извора).

Завод је извршио издатке за нефинансијску имовину у складу са одобреним апропријацијама.

4.3.2. Распоред остварених текућих прихода по програмској активности 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите

Завод је, у 2022. години, по програмској активности 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите, извршио расходе и издатке за:

- 1) набавку дојављивача пожара у износу од 13.490.000 динара;
- 2) набавку намирница за припремање хране у износу од 2.010.000 динара;
- 3) набавку казана за припремање хране у износу од 1.680.000 динара.

Прегледом документације утврђено је да је Завод средства одобрена по програмској активности 0015 – Подршка раду установама утрошио у складу са одобреним наменама.

Завод је извршио расходе и издатке по програмској активности 0015 – Подршка раду установа социјалне заштите у складу са одобреним апропријацијама.